

ØKONOMI- OG ERHVERVSMINISTERIET

Folketingets Erhvervsudvalg

MODTAGET

16 DEC. 2004

12 55

Den Centrale Indlevering

Erhvervsudvalget
L 42 - Bilag 1
Offentligt

16 DEC. 2004

Vedlagt fremsender jeg i 5 eksemplarer kopi af de indkomne høringssvar fra diverse organisationer m.v. vedrørende forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren samt høringsnotat.

Med venlig hilsen

Bendt Bendtsen

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

NOTAT

13. december 2004

pd-ks

Notat om de indkomne høringssvar vedr. forslaget til ny tilbudslov (bygge- og anlægssektoren)

I bilag 1 er oplistet de organisationer, der er blevet hørt.

Bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget

I det følgende omhandles de væsentligste tilkendegivelser indeholdt i høringssvarene.

1. Regelforenkling

Der udtrykkes generelt tilfredshed med sammenskrivningen af regler i gældende lov og gældende bekendtgørelse i ét regelsæt. Ingen af høringssvarene går imod en sådan sammenskrivning. Dog peger enkelte høringssvarer på, at man ved at lovfæste en række bestemmelser, der hidtil har været reguleret i bekendtgørelsesform, afskærer sig fra muligheden for en løbende justering af reglerne.

Kommentar:

Hvis mulighederne for en løbende justering i bekendtgørelsesform oprettholdes, vil det modvirke ønsket om en enklere og mere gennemsigtig præsentation af reguleringen i ét regelsæt. De væsentligste ændringer, jf. i det næste punkt, er udtryk for en balance, som byggeriets parter har tilsluttet sig. Det kan fjerne forudsætningerne for en sådan bred accept, hvis der løbende foretages justering af delelementer.

2. Lovens titel og anvendelsesområde

Lovforslaget ændrer ikke titel eller anvendelsesområde. Der er blandt byggeriets parter bred enighed om den nye struktur for beskrivelsen af lovens anvendelsesområde.

Bygherreforeningen har foreslået, at lovens titel burde reflektere det forhold, at anvendelsesområdet er *offentlige og offentligt støttede* byggeopgaver. *Bygherreforeningen* har alternativt anført, at det kunne indføres i indledningen til § 1 om anvendelsesområdet, at loven gælder for offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægskontrakter.

Håndværksrådet ønsker dog, at også underentreprenører, der indhenter tilbud hos egne underentreprenører til brug for udførelse af opgaver for hovedentreprenøren ved et offentligt eller offentligt støttet byggeri, skal

være omfattet af loven. Håndværksrådet anfører, at dette vil være i overensstemmelse med retstilstanden efter den gældende tilbudslov.

Håndværksrådet, Dansk Byggeri og Tekniq ønsker præciseret, at den private entreprenørs pligt til at følge loven ikke afhænger af, om tilbudet fra en underentreprenør indhentes før eller efter afgivelsen af entreprenørens tilbud til den offentlige eller offentligt støttede bygherre.

Klagenævnet for udbud, DB og Tekniq ønsker en præcisering af, hvornår en forsyningsvirksomhed under en offentlig myndighed er omfattet af tilbudsloven.

Bygherreforeningen ønsker som led i regelforenkling få ophævet den gældende regel om, at tilbudslovens regler om vedståelsesfrister og om adgangen til at være til stede ved åbningen af licitationsbudene også skal gælde for udbud omfattet af udbudsdirektiverne.

Socialministeriet har rejst spørgsmålet om en eventuel videreførelse af bemyndigelsen for socialministeren (iflg. gældende lov "by- og boligministeren") til at fastsætte særlige regler om bl.a. underhåndsbud for den støttede sektor.

Kommentar:

Lovens titel er blevet indarbejdet i branchen. Det skønnes derfor uhenigtsmæssigt at ændre titlen, givet at anvendelsesområdet er uændret. Såfremt lovens titel – eller den indledende bestemmelse i § 1 om anvendelsesområdet udtrykkeligt begrænses til offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægsopgaver, vil man herved have ignoreret, at reglen om private bygherrers frivillige tilvalg af loven, jf. § 1, stk. 5, opretholdes i nærværende lovforslag.

Den gældende lov omfatter ikke en underentreprenørs tilbudsindhentning hos sine underentreprenører. Håndværksrådets begrundelse for at lade disse tilbud være omfattet af tilbudsloven bygger således efter Konkurrencestyrelsens opfattelse på en forkert fortolkning af de gældende regler.

De gældende regler for tilbud indhentet af "hovedentreprenører" hos en underentreprenør fortolkes allerede i dag således, at sådanne tilbud er omfattet af loven, uanset om de indhentes før eller efter, hovedentreprenørens eget tilbud er afgivet. Dette blev præciseret i et svar til Erhvervsudvalget under behandlingen af lovforslaget i 2001. Det kan dog være hensigtsmæssigt at præcisere i bemærkningerne til lovforslaget, at der ikke er påtænkt en ændring af dette forhold.

Det kan være hensigtsmæssigt at præcisere i lovforslaget, at forsyningsvirksomheder er omfattet af loven, såfremt forsyningsvirksomheden er en offentlig myndighed eller et offentligretligt organ, og kontrakten ikke er omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet.

Bygherreforeningens forslag om ikke at udstrække tilbudslovens regler om vedståelsesfrister og om adgang til at være til stede ved åbningen af licitationsbudene til opgaver, der er omfattet af udbudsdirektiverne (over tærskelværdien på ca. 45 mio. kr.), er udtryk for en deregulering. Imod forslaget taler dog dels, at lovforslaget ligesom den gældende lov i vid udstrækning netop tilstræber at skabe ens regler for bygge- og anlægsopgaver over og under tærskelværdien. Hertil kommer, at adgangen til at være til stede ved åbningen af tilbudsgiversiden betragtes som en væsentlig brik i gennemsigtighed omkring ordretildelingen.

Ad Socialministeriets spørgsmål bemærkes, at lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser kun tænkes brugt i et i forhold til den gældende tilbuds-bekendtgørelse stærkt begrænset omfang. Almensektoren og byfornyelsen vil altid være omfattet af tilbudslovens regler om underhåndsbud, når byggeriet er støttet. Eventuelle særregler om fx kommunalbestyrelsesgodkendelse af brug af underhåndsbud hører mest hensigtsmæssigt sammen med den regulering, der danner basis for støttetilsagnene.

3. Konkurrencekravet

Under drøftelserne med byggeriets parter om en revision af tilbudslovens regelsæt har Konkurrencestyrelsen tilkendegivet at ville lave en vejledning med eksempler på, hvorledes konkurrencekravet skal håndteres, med udgangspunkt i, at opgaver under 300.000 kr. ikke nødvendigvis skal konkurrenceudsættes, og at konkurrencekravet ikke nødvendigvis skal være opfyldt i forbindelse med den enkelte kontrakt, når der er tale om en professionel bygherre, der løbende holder sig orienteret om, hvad markedet kan tilbyde. Dette er beskrevet i bemærkningerne til høringsudkastets § 2, stk. 2.

Justitsministeriet har anført, at en sådan præcisering af konkurrencekravet i givet fald skal fremgå udtrykkeligt af lovtæksten.

DB og Tekniq ønsker entreprenører, der selv indhenter tilbud undtaget fra det udtrykkelige forbud i høringsudkastets § 5, stk. 4, mod altid at indhente sine tilbud fra den samme kreds af tilbudsgivere ved direkte indbudt licitation..

Kommentar:

Det kan være hensigtsmæssigt, at indbygge en bagatelgrænse udtrykkeligt i lovens bestemmelser om underhåndsbud.

I forbindelse med ændringen af tilbudsbekendtgørelsen i 2002 blev "hovedentreprenørernes" forhold i vid udstrækning dereguleret. Dette gælder fx den måde, hvorpå entreprenører skal leve op til det generelle konkurrencekrav, fx i valget mellem licitation og underhåndsbud. Entreprenører er heller ikke undergivet det udtrykkelige forbud mod altid at indhente si-

ne tilbud fra den samme kreds af tilbudsgivere ved direkte indbudt licitation. Det har ikke været tanken at ændre ved dette forhold.

4. Ligebehandlingsprincippet mv.

Både tilbudsloven og tilbuds*bekendtgørelse* indeholder en regel om rådgiverhabilitet, dvs. en regel om, at en hidtidig rådgiver kan have fået en konkurrencefordel frem for andre tilbudsgivere, og derfor skal afskæres fra at afgive tilbud. Tilbuds*bekendtgørelsen* giver nogle eksempler på funktioner (forretningsfører eller byggeadministrator), der kan være diskvalificerende. Disse eksempler er ikke medtaget i høringsudkastet.

Heller ikke en regel i den gældende bekendtgørelse om, at to koncernforbundne virksomheder ikke kan afgive tilbud, er medtaget.

Bekendtgørelsen har endvidere en regel om, at offentligtretlige organer, herunder den almene boligsektor, ikke kan afgive bud på eget arbejde, og om at kontrolbud fra en statslig eller kommunal myndighed skal afgives senest samtidig med de eksterne bud. Lovforslaget indeholder ikke en sådan bestemmelse.

Advokatsamfundet støtter, at de tre bestemmelser ikke medtages i lovforslaget.

Håndværksrådet, DB og Tekniq er betænkelige ved bortfaldet af eksemplificeringen af situationer, hvor en hidtidig rådgiver kan være inhabil. De ønsker forbudet mod tilbud fra flere koncernforbundne selskaber opretholdt, og ønsker fortsat en regulering af kontrolbud.

KL er usikker på, om bortfaldet af eksemplerne på rådgiverhabilitet, som en nævnt i bekendtgørelsen, gør det vanskeligere at bruge regelsættet.

Også *HTS* ønsker en fortsat regulering af kontrolbud.

Kommentar:

Byggeriets parter har tidligere udtrykt ønske om at få afklaret den tilsyneladende uoverensstemmelse mellem reguleringen af rådgiverhabilitet i loven og i bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsens eksempler på rådgiverroller, der potentielt kan virke diskvalificerende kan fejlagtigt forstås, som om en bygherre *aldrig* kan antage tilbud, som en virksomhed, der har varetaget funktioner som forretningsfører eller som byggeadministrator for bygherren, har medvirket til. Dette er imidlertid ikke tilfældet: der kan nemlig kun blive tale om at diskvalificere et tilbud, hvis den tidligere rådgiver har opnået en konkurrencefordel frem for de øvrige tilbudsgivere. Dette er da også udtrykkeligt anført i slutningen af bestemmelsen i bekendtgørelsen.

Lovforslaget har derfor ikke medtaget de specifikke situationer, der er omtalt i bekendtgørelsens bestemmelse. Der er imidlertid ikke tilsigtet en realitetsændring. De eksempler på rådgiverhabilitet, som tilbudsgiverorganisationerne ønsker, findes i bemærkningerne, og vil blive uddybet i en vejledning.

At to eller flere koncernforbundne selskaber afgiver tilbud på samme opgave er ikke nødvendigvis udtryk for en forvridning af konkurrencen. Hvis de deltagende tilbudsgivere opnår en konkurrencefordel, vil forholdet kunne være omfattet af kravet om, at udnytte mulighederne for at skabe tilstrækkelig konkurrence og af ligebehandlingsprincippet. Dette vil blive uddybet i en vejledning.

Reguleringen i bekendtgørelsens § 4, stk. 2, dækker alene den situation, hvor der afgives et egentligt kontrolbud, men ikke hvor udbyderens interne afdelinger har lavet en "kalkulation" for omkostningerne ved fortsat at holde en opgave in house. Bestemmelsen vil altså ikke som sådan forhindre en udbyder i at annullere en licitation. Der er derfor tale om en regulering af tvivlsom rækkevidde.

Dog kan det være hensigtsmæssigt, at det anføres i en vejledning, at hvis en udbyder har til hensigt at afgive et kontrolbud, bør dette anføres i annoncen eller opfordringen til at byde, og at det efter omstændighederne kan være i strid med den gennemsigtighedsforpligtelse, som ligger bag loven (og direktiverne), hvis udbyderen undlader at udmelde en sådan beslutning eller nægter at besvare spørgsmål herom.

5. Opbygningen af kapitel 3 "licitationer og rammeaftaler"

En række høringssvar anfører, at opbygningen af kapitlet ikke er helt konsistent, ikke mindst som følge af, at bestemmelserne om rammeaftaler er placeret i dette kapitel.

Kommentar:

Det er hensigtsmæssigt at tage bestemmelserne om rammeaftaler ud af kapitel 3 og flytte en samlet bestemmelse til et nyt kapitel efter kapitlet om underhåndsbud. Herved markeres tillige, at rammeaftaler efter den foreslåede formulering kan indgås både efter licitation og efter underhåndsbud.

Spørgsmålet om den materielle regulering af rammeaftaler, herunder parallelle rammeaftaler behandles neden for under pkt. 8.

6. Tilbudsgiveres tekniske og faglige egenskaber mv. (Høringsudkastets § 5, stk. 2, og § 3, stk. 2)

Tekniq er imod høringssudkastets § 5, stk. 2, om, at udbyder også ved offentlig licitation skal kunne frasortere et tilbud, fordi det kommer fra en tilbudsgiver, ~~der ikke kan dokumentere at leve op til de af udbyderen opstillede krav til tekniske og økonomiske færdigheder.~~ Efter *Tekniq*'s op-

fattelse er høringsudkastets § 3, stk. 2, tilstrækkelig beskyttelse mod manglende evne til at kunne gennemføre et tilbud i overensstemmelse med udbudsbetingelserne.

Vejdirektoratet ønsker en bestemmelse ind i loven om adgangen til at udelukke en tilbudsgiver, der er gået konkurs, har udvist faglig uhæderlighed eller dokumenteret inkompetence eller lignende, en bestemmelse der findes i tilbudsbekendtgørelsen.

Advokatrådet mener, at en sådan bestemmelse ikke skal videreføres.

I nogle høringssvar er der redaktionelle bemærkninger om forskelligt sprogbrug ifm. offentlig licitation og begrænset licitation med prækvalifikation, om placeringen af høringsudkastets § 3, stk. 2 (om adgangen til at forkaste bud af særlige grunde) samt om afgrænsningen af udtrykket mindstekrav i § 5, stk. 2 i forhold til begrebet mindstekrav ifm. partnering og ifm. alternative bud.

Kommentar:

Anvendelse af udvælgelseskriterier også ved offentlig licitation er i overensstemmelse med udbudsdirektiverne, men er ikke udtrykkeligt nævnt i det gældende regelsæt. Forslaget indebærer dog ikke en realitetsændring i forhold til gældende ret. Forslaget vil derfor tydeliggøre den allerede i dag gældende retstilstand. Flertallet af høringssvarene accepterer da også den udtrykkelige omtale af udvælgelseskriterierne ifm. offentlig licitation.

Den regulering, som *Vejdirektoratet* ønsker gennem et udtrykkeligt sæt af udelukkelsesgrunde, vil i praksis være dækket af bestemmelsen i høringsudkastets § 3, stk. 2. Det er derfor vanskeligt at se behovet for en særlig bestemmelse om udelukkelsesgrunde.

7. Tilbud fra tilbudsgivere uden for lokalområdet (høringsudkastets § 5, stk. 4, og § 12, stk. 2)

Efter gældende regler i bekendtgørelsen skal offentlige og offentligt støttede udbydere ved direkte indbudt licitation (uden prækvalifikation) mindst invitere én tilbudsgiver, der ikke hører til i lokalområdet. Private entreprenører, der i øvrigt er omfattet af loven, er undtaget fra denne bestemmelse. I høringsudkastet er denne undtagelse ikke medtaget. *Dansk Byggeri og Teknik* ønsker undtagelsen videreført.

Kommentar:

Entreprenørerne er ikke på samme måde som kommunerne eller en afdeling i et alment boligselskab forankret i et bestemt lokalområde. Endvidere bærer entreprenøren selv de umiddelbare økonomiske konsekvenser af en ineffektiv underleverandør. Der er derfor ikke behov for at sikre mod uvedkommende "lokalpatriotiske" hensyn. Tilsvarende argumentation kunne i et vist omfang anvendes i forhold til de landsdækkende statslige

bygherrer. I forhold til de offentlige udbydere er der dog større risiko for uvedkommende hensyn, og det vil derfor være hensigtsmæssigt over for denne gruppe at opretholde det gældende krav om, at der ved direkte indbudt licitation altid skal indhentes tilbud fra mindst to forskellige lokalområder.

8. Reguleringen af rammeaftaler

Håndværksrådet, DB og Tekniq er imod, at der som noget nyt gives adgang til parallelle rammeaftaler. Ifølge høringsudkastet er det en forudsætning for tildeling af parallelle rammeaftaler, at udbyder har fulgt proceduren i udbudsdirektivet. *Tekniq og Dansk Byggeri* anfører, at man herved slører grænsefladerne mellem direktivets procedurer og procedurerne i tilbudsloven. Sammen med *Håndværksrådet* finder *Tekniq og Dansk Byggeri*, at en adgang til parallelle rammeaftaler vil ændre balancen i loven til skade for tilbudsgiverne.

Kommentar:

Høringsudkastets bestemmelse om adgangen til parallelle rammeaftaler har primært til formål at sikre, at tilbudsloven ikke bliver mindre fleksibel end udbudsdirektivet. Der har ikke i drøftelserne, der ligger til grund for udarbejdelsen af lovudkastet eller i høringsprocessen været tilkendegivet et særligt behov for parallelle rammeaftaler. Socialministerens lovforslag om forsøg med rammeaftaler i alment byggeri indeholder elementer af parallelle rammeaftaler, men der her formentlig tale om kontrakter, der er så store, at de ikke vil være omfattet af tilbudsloven. Hertil kommer, at det kan påvirke lovens balance mellem de to sider at indføre en adgang til parallelle rammeaftaler efter tilbudsloven.

9. Bestemmelsen om tildelingskriterier (høringsudkastets § 8)

Beskæftigelsesministeriet ønsker sociale hensyn anført som eksempel på et underkriterium.

Det Kommunale Kartel ønsker indsat en udtrykkelig bestemmelse om sociale klausuler.

Det Kommunale Kartel er imod, at der indføres krav om at vægte underkriterierne.

Håndværksrådet ønsker fastsat et maksimum for, hvor meget en vægtning af et givet underkriterium kan svinge.

Kommentar:

Høringsudkastets forslag vedrørende tildelingskriterier svarer til bestemmelsen i udbudsdirektivet. I udbudsdirektivet er nu udtrykkeligt anført miljømæssige hensyn som eksempel på underkriterium. Et sådan eksempel findes allerede i den gældende tilbudslov og vil blive videreført med lovforslaget. ~~Udbudsdirektivet omtaler imidlertid ikke sociale hensyn som et udtrykkeligt eksempel. Dette skyldes, at tildelingskriterierne altid~~

skal være forbundet med kontraktgenstanden, og når det drejer sig om sociale hensyn er denne forbindelse ikke lige så ofte tilstede, som når det drejer sig om de øvrige i udbudsdirektivet nævnte eksempler.

Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at der aldrig kan inddrages sociale hensyn som underkriterier. EF-Domstolen har således anerkendt hensynet til ansættelse af lokale langtidsledige som et konkurrenceparameter i en situation, hvor tilbudsgiverne stod lige på de øvrige kriterier. Dette vil også være muligt efter nærværende lovudkast.

Hertil kommer, at der kan fastsættes særlige vilkår for den vindende tilbudsgivers gennemførelse af kontrakten, herunder varetagelsen af visse sociale hensyn. Udbudsdirektivet har nu en udtrykkelig bestemmelse herom. Adgangen til at fastsætte sådanne kontraktvilkår vil også gælde uden en sådan udtrykkelig bestemmelse. Der er derfor ikke søgt indarbejdet en sådan udtrykkelig bestemmelse i lovforslaget. Det kan dog være hensigtsmæssigt at uddybe retstilstanden vedrørende sociale hensyn i bemærkningerne. Konkurrencestyrelsen har i 2003 udgivet en pjece om adgangen til at varetage sociale hensyn ved offentlige kontrakter.

Alle offentlige *bygherrer* (og "hovedentreprenørerne") har accepteret et krav om vægtning af underkriterierne. Ved vurderingen af, om kravet indebærer en forøgelse af den administrative byrde ved at gennemføre et udbud må der tages hensyn til, at Klagenævnet har tilkendegivet, at det allerede i dag gældende prioriteringskrav i realiteten er undtagelsesfrit. Så vidt man kan se af sager, der har været i Klagenævnet for Udbud, vægter mange udbydere allerede i dag underkriterierne på tidspunktet for sammenligningen af tilbudene. Den foreslåede regel indebærer derfor primært, at selve vægtningen skal ske før modtagelsen af tilbudene, hvilket i mange situationer kan skærpe udbyderens opmærksomhed omkring, hvilken opgave der egentlig efterspørges, og således sikre den bedste konkurrence og de bedste bud.

Det vil modvirke den tilstræbte overensstemmelse mellem tilbudsloven og direktivet, hvis der indføres en mindre fleksibel vægtning af underkriterierne i tilbudsloven end i direktiverne, sådan som Håndværksrådet har ønsket det. Konkurrencestyrelsen vil i en vejledning give eksempler på, hvad der forstås ved et "passende" udsving.

10. Alternative bud (høringsudkastets § 9)

Iflg. høringsudkastet *kan* udbyder tage hensyn til alternative bud, der opfylder mindstekravene. *Vejdirektoratet* anfører, at i visse situationer vil udbyder efter Klagenævnets praksis have *pligt* til at antage et sådant bud.

Håndværksrådet ønsker indsat en definition af alternative bud specielt i relation til tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige bud". I relation til priskonkurrencer spørger *Håndværksrådet* på grundlag en konkret kendelse fra Klagenævnet, om den i mange år gældende praksis om,

at der kan antages et alternativt bud på alternative organisationsformer (fx hvor der gives et samlet bud på flere udbudte fagentrepriser), er ændret.

Endelig ønsker *Bygherreforeningen i Danmark, Håndværksrådet, Dansk Byggeri og Tekniq*, at der udarbejdes en vejledning om behandlingen af alternative bud og tilbudsforbehold.

Kommentar:

Det er hensigtsmæssigt at opretholde den gældende formulering, hvorefter der *kan* tages hensyn til alternative bud. Det kan således ikke udledes af Klagenævnets praksis, at der i alle de licitationer, der er omfattet af bestemmelsen, *skal* tages hensyn til et alternativt bud.

Den nye bestemmelse i direktivet, der bygger på udbyderens udtrykkelige *tilvalg* af muligheden for alternative bud er ikke overført til høringsudkastet. Direktivbestemmelsen forudsætter, at udbyder på forhånd har overvejet sandsynligheden for et alternativ til udbudsmaterialets løsningsforslag. Den gældende regel i tilbudsloven er mere fleksibel, fordi den åbner op for muligheden for at antage et uventet løsningsforslag (såfremt det i øvrigt overholder identificerbare mindstekrav i udbudsmaterialet). Der har ikke under drøftelserne med byggeriets parter været udtrykt ønske om at ændre dette forhold. Bestemmelsen i tilbudsloven har i øvrigt et bredere anvendelsesområde end direktivet, idet bestemmelsen i tilbudsloven også tillader alternative bud ifm. priskonkurrencer, jf. ovf. om alternative organisationsformer.

Det anses ikke for hensigtsmæssigt at indsætte en særlig definition af alternative bud i loven. I Danmark forstås der ofte ved alternative bud sådanne bud, som indeholder alternative løsningsforslag, mens tilbudsforbehold er udtryk for afvigelser, som kan være udtryk for tilbudsgiverens betingelser for at vedstå sit tilbud (uanset at tilbudet i øvrigt kan være i overensstemmelse med udbudsbetingelsernes løsningsforslag). Udbudsdirektiverne anvender imidlertid ikke en sådan sondring. Dette indebærer, at efter direktiverne behandles forbehold og alternative bud ens, når en udbyder skal vurdere, om tilbudet rummer så store afvigelser fra udbudsmaterialet, herunder dets eventuelle "mindstekrav", at tilbudet skal bedømmes som uforskriftsmæssigt.

Selv om der ved priskonkurrencer kan modtages bud på alternative organisationsformer, skal alternativet også ved priskonkurrencer være i overensstemmelse med identificerbare mindstekrav. Konkurrencestyrelsen vil udarbejde en vejledning om forbehold og alternative bud.

11. Forhandlingsprocedure v. kvalitetskonkurrencer (høringsudkastets § 11)

Håndværksrådet ønsker opretholdt en udtrykkelig bestemmelse om, at forhandlingerne skal føres inden for tilbudets egne rammer, jf. tilbudsbekendtgørelsens § 11, stk. 5.

Endvidere ønsker *Håndværksrådet*, at det præciseres i bemærkningerne, at hvis man forhandler med færre end de tre tilladte forhandlingspartnere, skal det være den eller de bedste, der inviteres til forhandlingerne, og at udbyder kan være afskåret fra at tage hensyn til et tilbud, som fremsendes uopfordret.

Kommentar:

Der er i lovforslagets bemærkninger redegjort for begrundelsen for ikke at medtage en udtrykkelig bestemmelse om at føre forhandlingerne inden for tilbudets egne rammer. De hensyn, som bestemmelsen skal varetage, er allerede dækket af andre bestemmelser vedrørende forhandlingsproceduren. Det vil derfor gå imod ønsket om regelforenklung at foreslå en bestemmelse uden et klart selvstændigt anvendelsesområde.

Derimod kan det være hensigtsmæssigt at foretage de af *Håndværksrådet* ønskede præciseringer i lovbemærkningerne.

12. Underhåndsbud (høringsudkastets § 12)

Håndværksrådet peger på, at kravet om, at et eventuelt 4. underhåndsbud skal hentes fra en tilbudsgiver, der ikke er lokal, vil komme til at virke vilkårligt i forhold til en privat "hovedentreprenør", som selv kommer fra en anden lokalitet, og som derfor måske netop er interesseret i at indhente det 4. bud fra en virksomhed inden for hovedentreprenørens område.

Håndværksrådet finder, at bestemmelsen om den økonomiske tærskel for indhentning af underhåndsbud bør omformuleres, fordi den foreslåede formulering angiveligt ikke medtager værdien af leverancer og materialet, i modsætning til hvad der gælder i dag.

Håndværksrådet er imod at udstrække adgangen til underhåndsbud til de situationer, hvor der ikke er indkommet et forskriftsmæssigt bud.

Håndværksrådet anfører endvidere, at man går ud fra at kredsen af udbydere, der undtages fra underhåndsbudsreglerne, ikke udvides i forhold til i dag,

Bygherreforeningen og *Slots- og Ejendomsstyrelsen* ønsker den foreslåede økonomiske tærskel for det samlede arbejde på 3 mio. kr., hhv. delarbejder på 500.000 kr. indeksreguleret.

Bygherreforeningen og *Slots- og Ejendomsstyrelsen* ønsker bevaret adgangen til at overlade arbejder på en tilstødende byggeplads til den hidtidige leverandør uden først at afholde en licitation.

BAT-kartellet anfører til forslaget om ikke at have en udtrykkelig regulering af underhåndsbud ifm. gentagelsesarbejder, at BAT-kartellet af erhvervspolitiske årsager ikke ønsker begrænsninger i adgangen til gentagelsesarbejder. Den foreslåede regulering må ikke hæmme strategiske partnerskaber mv.

I forhold til udnyttelsen af den foreslåede bemyndigelse til at undtage bestemte kategorier af udbydere fra reglerne om underhåndsbud bemærker *BL*, at man går ud fra, at den gældende undtagelse fra udbudsreglerne for arbejder, som almensektoren igangsætter for ikke støttede midler (egen finansiering), opretholdes.

Kommentar:

En entreprenør, der indhenter underhåndsbud fra underentreprenører vil være underkastet kravet om at skabe mest mulig konkurrence og ligebehandlingsprincippet. Det kan efter omstændighederne være i strid med disse to principper, hvis en privat bygherre følger en fremgangsmåde som nævnt af Håndværksrådet. Der synes ikke at være behov for en udtrykkelig regulering i forslagets bestemmelser for underhåndsbud, også henset til, at der vil være tale om specielle undtagelsestilfælde, allerede fordi hovedentreprenører iflg. GfK-undersøgelsen sjældent indhenter mere end 3 bud.

Det er hensigtsmæssigt at ændre "arbejdet" i høringsudkastets § 12, stk. 2, til "bygge- og anlægsarbejdet", jf. Håndværksrådets bemærkninger herom. Det er dette udtryk, der anvendes i den gældende regel.

Høringsudkastets § 12, stk. 3, nr. 3, er udvidet i forhold til den hidtidige bestemmelse i direktivet, idet bestemmelsen også omfatter den situation, at der ikke er modtaget forskriftsmæssige bud. Udbudsdirektivet har en tilsvarende regel. Den foreslåede formulering vil derfor bidrage til nogenlunde ensartede regler over og under tærskelværdien. Dog omfatter høringsudkastet ikke den situation, at tilbudene viser sig at være uantagelige. Direktivet har en sådan bestemmelse om uantagelige bud, og ifølge Kommissionen omfatter begrebet uantagelighed det forhold, at tilbudene overstiger udbyderens budgetter. Behovet for en uformel procedure i den situation er ikke så stort ved udbud, der skal følge tilbudsloven, fordi tilbudsloven har en meget bredere forhandlingsadgang. Den foreslåede bestemmelse synes derfor at repræsentere en passende balance i forholdet mellem byggeriets parter.

Efter at den økonomiske tærskel er hævet til 3 mio. ses der ikke at være behov for en indeksregulering af tærsklen. Heller ikke tærskelværdierne i tjenesteydelsesdirektivet er indekserede.

Ved udformningen af høringsudkastets § 12, stk. 3, nr. 1-5, er det forsøgt at skabe et mere overskueligt regelsæt. Dette indebærer, at høringsudkastet ikke indeholder bestemmelser om gentagelsesarbejder eller fortsæt-

telsesarbejder på en tilstødende byggeplads. Dette er begrundet i de almindelige bemærkninger.

Almensektorens egenfinansierede arbejder er i dag ikke omfattet af underhåndsbudsreglerne. Det kan opfattes som en forrykkelse af balancen mellem bygherrer og tilbudsgivere at ændre dette forhold. En undtagelse fra underhåndsbudsreglerne betyder imidlertid ikke, at udbyder ikke skal respektere kravet om at udnytte mulighederne for at skabe tilstrækkelig konkurrence og om ikke at forskelsbehandle – aktuelle eller potentielle – tilbudsgivere.

Bemyndigelsen tænkes ikke anvendt til at udvide kredsen af undtagne udbydere.

13. Begrundelse (høringsudkastets § 13)

PAR spørger, om det er meningen at udstrække kravet om at begrunde en annullation til også at gælde for underhåndsbud.

Kooperationen har foreslået, at der indføres en automatisk begrundelse i alle situationer, og ikke kun som led i proceduren for forhandling af licitationsbud.

Dansk Fjernvarme har foreslået, at der ikke indføres regler om automatisk begrundelse.

Kommentar:

Det er i overensstemmelse med lovens princip om saglighed i tilbudsindhentningen, at en udbyder ikke skal kunne indhente tilbud, herunder underhåndsbud, på skrømt. Det er derfor hensigtsmæssigt at udstrække, at udbyder skal kunne begrunde annullationen af et udbud til også at gælde i forbindelse med underhåndsbud.

Ved indførelsen af en regel om automatisk begrundelse ved forhandling om licitationsbud, hvor kriteriet er "det økonomisk mest fordelagtige bud", er der taget hensyn til begge parter interesser. Den automatiske begrundelse giver tilbudsgivere større gennemsigtighed. Af hensyn til udbydernes ressourcer begrænses reglen dog til de situationer, hvor der er størst behov for at bidrage til denne gennemsigtighed, nemlig hvor der er adgang til at forhandle med flere tilbudsgivere.

Forslaget om automatisk begrundelse afbalancerer ønsket om mest mulig gennemsigtighed overfor hensynet til udbyderens ressourcer og er derfor begrænset til forhandlingsprocessen. I den sammenhæng bemærkes, at forslaget om vægtning af underkriterierne i sig selv kan øge gennemsigtigheden, og at både kravet om en sådan forhåndsvægtning og kravet om en automatisk begrundelse kan påvirke udbydernes transaktionsomkost-

ninger. Dette taler imod at gøre kravet om automatisk begrundelse generelt

14. Klageadgang

Socialministeriet rejser spørgsmålet om at udstrække reglen om klage til Klagenævnet for Udbud for overtrædelse af tilbudslovens regler til også at gælde for overtrædelse af udbudsregler fastsat i medfør af almenbolig- og byfornyelseslovgivningen mv.

Kommentar

Det følger af klagenævnsloven § 3, stk. 3, at Klagenævnet er kompetent i sager, hvor andre ministerier i deres lovgivning har gjort nævnet kompetent. Et ønske om at gøre Klagenævnet kompetent til at behandle klager over andre udbudsprocedurer end de, der er reguleret i tilbudsloven, kan mest hensigtsmæssigt udmøntes i sammenhæng med det regelsæt, der fastsætter disse særlige procedurer, således som det eksempelvis er sket med § 6 i lov om færgefart.

Bilag 1

Lovforslaget har forud for fremsættelsen været sendt i høring hos Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Amagerforbrænding I/S, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Amtsrådsforeningen i Danmark, Asfaltindustrien, Bannedanmark, BAT Kartellet, Beskæftigelsesministeriet, Boligselskabernes Landsforening, Byggefagenes Kooperative Landssammenslutning, Byggherreforeningen i Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Transport og Logistik, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Dommerforeningen, DONG Dansk Olie og Naturgas A/S, Frederiksberg Kommune, Finansministeriet, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (F.R.I.), Forsikring & Pension, Forsvarsministeriet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Fødevareministeriet, Hovedstadsregionens Naturgasselskab I/S HNG, HTS Interesseorganisationen, Håndværksrådet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Klagenævnet for udbud, Det kommunale Kartel, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriet, Københavns Kommune, Københavns Lufthavne A/S, Landsorganisationen i Danmark, Miljøministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Praktiserende Arkitekters Råd (PAR), Naturgas Fyn I/S, Naturgas Midt/Nord I/S, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Post Danmark, Realkreditrådet, Renosam, Skatteministeriet, Slots- og Ejendomsstyrelsen, Socialministeriet, Staten og Kommunernes Indkøbs Service A/S, Statsministeriet, Tekniq, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet og Undervisningsministeriet.

Fra: Peter Andersen [pa@hvr.dk]
Sendt: 22. november 2004 15:14
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Emne: Tilbudsloven - Håndværksrådets høringsvar
SJ: -1
SJfile: 3/1204-0201-0002

Kære Peter

Hermed Håndværksrådets hørings svar, - jeg beklager den sene besvarelse.

Med venlig hilsen

Peter Andersen
Håndværksrådet
Juridisk Afdeling
Islands Brygge 26
Postboks 1990
2300 Kbh. S
tlf 33932000
fax 33320174
mail pa@hvr.dk

Konkurrencestyrelsen
Att.: Peter Dethlefsen

Den 22. november 2004

Vedr. Forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Hermed kommentarer til de enkelte bestemmelser:

Ad § 1, stk. 3, nr. 3

Håndværksrådet er uenig i, at det skulle fremgå af den eksisterende tilbudslov, at det kun er hovedentreprenører, der indhenter underentreprisetilbud, der er omfattet af tilbudsloven. Ifølge tilbudslovens § 1, stk. 3 gælder loven for "tilbudsgiveres indhentning af tilbud hos underentreprenører", hvilket omfatter samtlige entreprenører, der indhenter underentreprisetilbud. Dette er ligeledes bestyrket af bemærkningerne til lovforslag nr. L 140 fra 10. januar 2001, hvor der i relation til stk. 3 om reglen er anført, at "dette vil skabe ensartede regler i alle faser af et offentligt byggeri, idet der dog for kontrakter med underentreprenører vil komme til at gælde en særlig bagatelgrænse for pligten til at afholde offentlig eller begrænset licitation". At bagatelgrænse er fjernet er i øvrigt i strid med såvel forudsætningerne om en bagatelgrænse i lovbemærkningerne som Håndværksrådets ønske, og Håndværksrådet ønsker af samme grund en indtægtsgrænse indført svarende til den, der nu indføres for bygherrer på 3 mio. kr.

Håndværksrådet lægger samtidig meget vægt på, at bestemmelsen opretholder og fastslår, at tilbudsloven gælder i enhver situation, hvor en entreprenør indhenter underentreprisetilbud, og selve byggeopgaven er omfattet af tilbudsloven.

Udover disse bemærkninger er begrebet "hovedentreprenør" misvisende, når henses til, at bestemmelsen, uanset hvordan man fortolker den, også omfatter fag-, stor- og totalentreprenør, når disse indhenter entreprisetilbud.

Endelig finder Håndværksrådet, at det bør præciseres i bemærkningerne eller i vejledningen til § 1, stk. 3, at bestemmelsen gælder, uanset om entreprenøren indhenter underentreprisetilbud før eller efter, denne selv har fået tildelt opgaven.

Ad § 4, stk. 1

I denne bestemmelse er henvist til "fælles mindstekrav". Også i bestemmelserne i § 5, stk. 2 og § 9, stk. 1 er henvist til mindstekrav, men med den forskel, at der i § 5, stk. 2 er anført "eventuelle mindstekrav". Hvis der altid skal angives mindstekrav, bør dette fremgå af lovbestemmelserne. Hvis der ikke altid skal angives mindstekrav, bør der alle steder i loven angives "eventuelle mindstekrav" tilsvarende som i § 5, stk. 2 vedrørende tekniske og økonomiske kvalifikationer. Hvis det er et krav, at der skal fastsættes mindstekrav, må det fremgå af en vejledning eller bemærkningerne til bestemmelsen, hvad konsekvensen er, hvis disse mindstekrav ikke er angivet. Der har lige siden tilbudslovens vedtagelse hersket tvivl om disse forhold omkring mindstekrav.

Ad § 4, stk. 4

Håndværksrådet ønsker oprethold til den nuværende bekendtgørelses § 3's krav om, at rammeaftaler kun kan indgås efter afholdelse af en licitation, og at den maksimale varighedsperiode på 4 år.

Ad kapitel 3

Licitation og rammeaftaler

Det forekommer umiddelbart misvisende at sammenblende licitation og rammeaftaler i en overskrift på dette kapitel. Der er ikke tale om tilsvarende størrelser, idet rammeaftaler ikke er en udbudsform. Eksempelvis indhentes tilbud på rammeaftaler også ved licitation. Derfor vil Håndværksrådet foreslå, at kapitlet deles i to afsnit om henholdsvis licitationer og licitationsregler samt et særskilt afsnit eller en særskilt bestemmelse om rammeaftaler, hvori indholdet fra § 4, stk. 4 og § 6 samles.

Ad § 6

Ifølge udkastet til § 6 skal der fremover efter tilbudsloven kunne indhentes tilbud på parallelle rammeaftaler. Dette er Håndværksrådet i mod – i særdeleshed også fordi det ikke er en del af forligsaftalen, der ligger til grund for ændringerne af tilbudsloven.

Ad § 8, stk. 2

Efter Håndværksrådets opfattelse bør der fastsættes en procentvis grænse for, hvad der betegnes "som et passende maksimalt udsving" i forbindelse med vægtning af de enkelte kriterier.

Efter Håndværksrådets opfattelse bør der indføjes en udfyldende bestemmelse i § 8, stk. 2 om, at såfremt der ikke angives et tildelingskriterium, er det laveste pris, der er tildelingskriterium. Det samme bør gælde i den situation, hvor der ved udbud efter det økonomisk mest fordelagtige bud ikke er anført underkriterier, herunder ikke er anført egne underkriterier. Herved vil man reducere risikoen for, at det vil være nødvendigt at annullere et udbud, idet de udfyldende bestemmelser i givet fald træder i kraft. Dette er i såvel bygherrens som tilbudsgiverens interesse.

Ad § 9

Jævnfør bemærkningerne i relation til eventuelle mindstekrav under ad § 4, stk. 1. Der er behov for en definition af alternative tilbud, specielt i relation til tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige bud". Der mangler også en mere præcis angivelse af, hvorledes udbyder "kan tage hensyn til alternative tilbud", eksempelvis hvilke alternative tilbud udbyder kan forhandle med, jf. bl.a. § 10. Dette må indføjes i vejledningen.

Ad § 10

Jævnfør bemærkningerne under § 9. Det er væsentligt i vejledningen at angive, i hvilket omfang en tilbudsgiver efter et udbud med tildelingskriteriet "laveste pris" kan forhandle med et alternativt tilbud. Det kan efter Håndværksrådets opfattelse kun ske i det omfang, det alternative tilbud utvivlsomt er det laveste, hvilket kun kan konstateres, hvor der er tale om alternative udbudsformer, eksempelvis hovedentreprise kontra fagentreprise. Efter voldgiftskendelsen af 14/10-03, KK Ventilation mod Vejle Amt, er der ligeledes opstået et behov for at få præciseret, om der er begrænsninger i den tilsyneladende frie adgang til at kunne tage hensyn til alle alternative tilbud. I givet fald er der tale om en indskrænkning af brugen af alternative tilbud i forhold til licitationsloven, hvis man i forbindelse med udbud ikke kan modtage tilbud på alternative organisationsformer. Hvis det er en forudsætning, at udbyderen giver adgang til det i udbudsbetingelserne, er det jo ikke et alternativt tilbud.

Ad § 11, stk. 2

Efter Håndværksrådets opfattelse lægger specielt bemærkningerne op til en uklarhed omkring forhandlingsforløbet, herunder de udvalgte tilbudsgiveres muligheder for at afgive alternative tilbud. Håndværksrådet forstår bestemmelsen således, at selv om bygherren udtager tre tilbudsgivere til forhandling, er han ikke forpligtet til at gennemføre forhandling med dem alle. Dette må dog for det første forudsætte, at hvis bygherren kun vil forhandle med én tilbudsgiver, må det være den, der har af-

givet det økonomisk mest fordelagtige tilbud på selve licitationen, i modsat fald kan det ikke være i overensstemmelse med ligebehandlingsprincippet.

Dernæst bør det præciseres, at ingen tilbudsgivere kan afgive reviderede tilbud, medmindre dette er sket som et led i eller som opfølgning på en forhandling. Den ret, bygherren har efter licitationen, er en forhandlingsret, mens tilbudsgiverne ikke har en tilsvarende ret til at fremkomme med reviderede tilbud af egen drift. Derfor må bemærkningerne på side 20 til denne bestemmelse ændres således, at det klart fremgår, at bygherren hverken har ret eller pligt til at modtage reviderede tilbud, der er fremsendt uopfordret, hvis ikke dette sker eller aftales som et led i en ikke afsluttet forhandling.

Ad § 11, stk. 3

Efter Håndværksrådets opfattelse bør den hidtidige bestemmelse efter tilbudsbekendtgørelsens § 11, stk. 5, 1. punktum, om at forhandlingerne skal føres inden for det enkelte tilbuds rammer, videreføres. Kun derved sikres det, at bygherren ikke udnytter forslag eller løsninger, som én tilbudsgiver har indarbejdet i sit tilbud til at indhente priser fra andre tilbudsgivere på denne tilbudsgivers egen løsning. Denne situation vil ikke være fanget af bestemmelsen om, at bygherren ikke må give oplysninger om andre tilbudsgivere – det forudsætter ikke nødvendigvis, at bygherren oplyser noget. Der vil næppe heller være tale om en forskelsbehandling, hvis bygherren lader to af tilbudsgiverne fremkomme med tillægs- eller reviderede priser på en løsning, som den tredje tilbudsgiver har i sit tilbud, uden at bygherren oplyser herom, medmindre dette klart udelukkes netop ved en bestemmelse om, at forhandlingen skal foregå inden for det enkelte tilbuds egne rammer. Alene risikoen for, at en lovændring kan opfattes som en realitetsændring, bør indebære, at den hidtidige bestemmelse opretholdes - også set i lyset af den forligsaftale, der ligger til grund for tilbudslovens revision.

Ad § 12

Jævnfør bemærkningerne i relation til overskriften til kapitel 3 om licitation og rammeaftaler. Også her forekommer det misvisende at sidestille licitation og rammeaftaler, eftersom en rammeaftale ikke er en udbudsform.

Ad § 12, stk. 2

I relation til en entreprenørs indhentning af underentreprisetilbud mangler der en præcisering af, hvilket lokalområde det drejer sig om. Er det bygherrens lokalområde eller entreprenørens lokalområde, der er tale om? For bygherrens vedkommende var den særlige regel om det fjerde tilbud båret af den tanke, at det fjerde tilbud ikke skulle kunne reserveres til kommunens "egen lokale favorit". Den samme be-

tragtning giver ingen mening i forhold til en udenbys entreprenør, der måske snare-
re kunne ønske at tilgodese en virksomhed i entreprenørens eget lokalområde og
derved reservere det fjerde bud til denne, når tilbudssummerne fra de øvrige tre til-
budsgivere var kendte.

I relation til det sidste eksempel mangler der ligeledes bemærkninger, eventuel en
vejledning, om hvilke begrænsninger ligebehandlingsprincippet lægger på bygher-
rens behandling af underhåndsbud og forhandling med tilbudsgivere, der har afgit-
vet underhåndsbud. Må han eksempelvis oplyse den fjerde tilbudsgiver om, hvor
meget de tidligere tre tilbudsgivere har budt?

Ad § 12, stk. 3

Det er misvisnede og forekommer umiddelbart at kunne være en realitetsændring,
når der i stk. 3 er indført en formulering om, at den anslåede værdi "af arbejdet" er
afgørende for, om der kan indhentes underhåndsbud. Den hidtidige grænse på 2
mio. kr. og den nye på 3 mio. kr. skal efter Håndværksrådets opfattelse omfatte
samtlige udgifter til bygge- og anlægsarbejde. Også udgifter til leverancer og andre
ydelse skal indgå ved fastsættelse af opgavens værdi, tilsvarende som det sker ved
vurdering af tærskelværdier efter EU-udbudsregler. Ordene "af arbejdet" er da hel-
ler ikke gengivet i bemærkningerne til bestemmelsen.

Som tidligere anført ønsker Håndværksrådet § 12, stk. 3 ændret således, at grænsen
på de 3 mio. kr. også gælder for entreprenørers indhentning af underentreprisetilbud
som underhåndsbud. 3 mio. kr. må siges at være en ganske betragtelig bagatelgræn-
se, jf. de ovenfor citerede lovbemærkninger ved tilbudslovens vedtagelse. Brugen
af underhåndsbud bør således reserveres til mindre opgaver, ellers giver det ingen
mening at sondre mellem licitationsbud og underhåndsbud.

Ad § 12, stk. 3, nr. 3

Er et ikke-forskriftsmæssigt bud det samme som et ukonditions-mæssigt tilbud?

Efter Håndværksrådets opfattelse bør denne undtagelsesbestemmelse være så snæ-
ver som mulig, fordi bygherren altid uden større problemer kan udskrive og afholde
en ny licitation. Der er faktisk ikke behov for bestemmelsen, netop fordi der ikke er
snærende regler eller frister, der i denne forbindelse begrænser eller vanskeliggør
bygherrens fornyede udbud af en licitation med kort varsel. Håndværksrådet er
modstander af, at denne undtagelsesbestemmelses område udvides.

Ad § 12, stk. 4

Efter Håndværksrådets opfattelse bør tilbudsgivere, der skal afgive underhåndsbud med tildelingskriteriet "økonomisk mest fordelagtige tilbud", have viden om, hvilke underkriterier der lægges til grund eventuelt således, at disse ikke skal vægtes, men alene prioriteres. Dette er en forudsætning for, at der ikke er frit spil i enhver sammenhæng for udbydere såvel i henseende til forhandlingsadgang, opgørelse af resultatet som til at tilrettelægge forløbet, således at man opnår den tilbudsgiver, man ønsker. Det er således en forudsætning for at kunne fastholde ligebehandlingsprincippet i praksis, at man indrammer fremgangsmåden ved denne udbudsform og reducerer den nuværende fri adgang til unfair konkurrence i strid med ligebehandlingsprincippet. Herved sikres tillige sammenhæng mellem § 12, stk. 4 og § 13, stk. 3, nr. 3.

Ad § 12, stk. 5

Håndværksrådet forudsætter, at bemyndigelsen til økonomi- og erhvervsministeren ikke indebærer en udvidelse af området for kategorier af udbydere, der undtages for bestemmelserne i stk. 2 og 3.

Regler, der mangler

Udover en kommentar til de enkelte bestemmelser i forslaget til lov om indhentning af tilbud har Håndværksrådet bemærkninger til en række tidligere bestemmelser og regler, der er gledet ud, samt emner, som Håndværksrådet savner i regelsættet:

Habilitetsregler

Efter Håndværksrådets opfattelse fremtræder det som en svaghed ved loven, at man har fjernet reglerne om inhabilitet – det opleves som en nedtoning af kravet om, at man ikke samtidig kan fungere som bygherrerådgiver og tilbudsgiver. Derfor finder Håndværksrådet det hensigtsmæssigt, hvis der tilføjes et sætning i § 3, stk. 1, om, at man er udelukket fra at afgive tilbud, hvis man på grund af sin hidtidige funktion i byggesagen ville opnå en reel konkurrencefordel i forhold til øvrige tilbudsgivere.

Indbyrdes forbundne selskaber

Også på dette punkt savner Håndværksrådet en bestemmelse svarende til den nuværende, så man gerne så udbygget med en bestemmelse om, at hvis én person ejer flere selskaber, anses disse virksomheder som én virksomhed, jf. også klagenævnskendelser herom. Den nuværende regel virker forpligtende også for tilbudsgiverne, der ofte er de nærmeste til at kende ejerskabet og sammenhængen mellem forskellige selskaber, og det er af samme grund en utilstrækkelig begrundelse at fjerne reglen, at udbyderen skal følge den grundlæggende regel om at skabe tilstrækkelig konkurrence, for udbyderen kender ikke altid disse ejersammenhænge.

Bud på eget arbejde

Håndværksrådet er imod helt at ophæve den nuværende § 4 i tilbuds bekendtgørelsen. Den begrundelse, der angives i bemærkningerne til bestemmelsen, forekommer ikke at være tilstrækkeligt tungtvejende. For så vidt angår begrundelsen er der efter Håndværksrådets opfattelse ikke nogen pligt for en udbyder til at overdrage en opgave "til en ekstern leverandør uanset kvaliteten af det eksterne bud", som er anført i bemærkningerne. Det helt afgørende sigte med bestemmelsen er at garantere tilbudsgivere i eventuelle udliciteringssager fair play, som kun opnås, hvis udbyders eget kontrolbud foreligger og afgives seneste samtidig med de eksterne tilbud.

Når der ikke er nogen begrænsninger på muligheden for inhouseproduktion, er der heller ikke nogen pligt til at udbyde. Men hvis man vælger at udbyde, er et krav om et samtidigt kontrolbud eneste garanti for en fair og reel sammenligning mellem interne og eksterne bud. Hvis ikke, der er et sådant krav, kan det interne kontrolbud tilpasses de tilbud, som er afgivet på licitationen fra de eksterne tilbudsgivere. Dette indskrænker ikke udbyderens adgang til at annullere en licitation, hvis der er en saglig grund, som det vil være, hvis kvaliteten af de eksterne tilbud ikke er tilstrækkelig god.

I øvrigt vil det i vejledningsteksten være væsentligt at få beskrevet, i hvilket omfang indhentning af tilbud fra eksempelvis en kommunes driftsselskab udskilt i særskilt aktieselskab betragtes som tilbud på eget arbejde eller som ekstern tilbudsgivning. Det har i praksis givet anledning til tvivl, bl.a. fordi en udskillelse og overførelse af interne håndværksafdelinger i særskilte aktieselskaber har kunnet ske uden udbudspligt.

Tilbudsforbehold

Det mødepapir af 13. september 2004, der ligger til grund for udarbejdelsen af ændringsforslaget til tilbudsloven indeholder som sidste forligstekst følgende:

Generelle ønsker om regelforenklning, som vil indgå i det videre arbejde

- tydeliggørelse af definitionen af lovens anvendelsesområde
- rammerne for rådgiverhabilitet gøres klarere, og særregler i tilbudsloven ophæves
- præcisering af forbehold og alternative bud.

De to første punkter om tydeliggørelse af definition og rammer for rådgiverhabilitet er opfyldt, men Håndværksrådet savner i høj grad en "præcisering af forbehold og alternative bud". Håndværksrådet har tidligere i dette høringssvar omtalt alternative

tilbud. Det, som Håndværksrådet og Tekniq nævnte om tilbudsforbehold under forligsforhandlingerne var, at den nuværende retstilstand fastsat af Klagenævnet for Udbud (under anke til Østre Landsret) betyder, at selv de mest ubetydelige forbehold kan give bygherren adgang til at forkaste et tilbud som ukonditionsmæssigt. Dette er alt for vidtgående, og en ændring og skærpelse i forhold til, hvad byggeriet tidligere har fulgt, i særdeleshed i relation til standardforbehold. Tilbud med forbehold, som er entydige kapitaliserbare og som ikke angår væsentlige konkurrenceelementer bør ikke kunne tilsidesættes som ukonditionsmæssige. Tilbudsforbehold af denne karakter er et nødvendigt og hensigtsmæssigt led i tilbudsfasen, som en indledende dialog til kontraktforhandlingerne.

Med venlig hilsen

Peter Andersen

Forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Bygherreforeningen takker Konkurrencestyrelsen for lejligheden til at kommentere høringsmaterialet.

Side 1

22. november 2004

Bygherreforeningen har deltaget i følgegruppen der blev nedsat i forbindelse med GfK-undersøgelsen af hvordan tilbudslovens regelsæt har virket i praksis, og har ligeledes deltaget aktivt i de efterfølgende forhandlinger om en revision af den gældende tilbudslov. Vi kan på den baggrund tilslutte os såvel formål som hovedindhold i forslaget til den ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Bygherreforeningen
Borgergade 111
1300 København K

Telefon 7020 0071
Telefax 7020 1271

info@bygherreforeningen.dk
www.bygherreforeningen.dk

I øvrigt skal vi kommentere forslaget til loven således:

Regelforenkling

Bygherreforeningen lægger stor vægt på, at der sker en forenkling af reglerne, og har med tilfredshed noteret, at sammenskrivningen af den eksisterende tilbudslov og -bekendtgørelse har bidraget væsentligt til en forenkling af regelsættet, som herefter fremtræder mere overskueligt.

Bygherreforeningen ser imidlertid gerne en yderligere regelforenkling, og kan i den forbindelse eksempelvis pege på, at det forekommer uhensigtsmæssigt, at udbud efter EU-udbudsdirektivet også reguleres af tilbudslovens regler om vedståelsesfristens længde og om at være til stede ved åbningen af tilbudene jf. § 1, stk. 4.

For at understøtte og forenkle forståelsen af lovens anvendelsesområde skal vi endvidere foreslå, at man overvejer at præcisere lovens anvendelsesområde i navngivningen af loven, eksempelvis "Lov om indhentning af tilbud på udførelse af offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægskontrakter". Alternativt bør det allerede i § 1, stk. 1 præciseres, at anvendelsesområdet er indhentning af tilbud på udførelse eller udførelse og projektering af offentlige og offentligt støttede bygge- og anlægskontrakter.

Harmonisering med EU-direktivet

Bygherreforeningen finder det generelt hensigtsmæssigt, at der sker en harmonisering af begreber og fortolkninger m.v. med EU-direktivet, og skal i den anledning henlede opmærksomheden på de forskellige terminologier omkring tilbudsgiverens *tekniske og økonomiske forhold*, som anvendes i § 5, stk. 2 og 3 ("*mindstekrav vedrørende tekniske og økonomiske kvalifikationer*" kontra "*egenskaber vedrørende økonomisk og teknisk formåen*").

Vejledning

Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, nødvendiggør sammenskrivningen af tilbudslov og -bekendtgørelse naturligvis en god vejledning med anvisninger på hvorledes lovens krav kan efterkommes. Fra Bygherreforeningen skal vi særligt fremhæve behovet for vejledning vedrørende:

- Konkurrencekravet, herunder at der vil gælde en bagatelgrænse på kr. 300.000 for hvormår det er nødvendigt for professionelle bygherrer at indhente mere end et underhåndsbud, jf. bemærkningerne til § 2, stk. 2.
- Håndtering og vægtning af tildelingskriterier, herunder om muligheden for "dumpekarakterer" således at bygherren ikke tvinges til at acceptere projekter, som ikke ønskes, eksempelvis på grund af deres funktionelle forhold eller æstetiske udtryk.
- Forhandlingsadgangen ved økonomisk mest fordelagtige tilbud, herunder i hvilket omfang der kan foretages tilretninger af projektet m.m., således at bygherrens behov og ønsker kan matches med tilbudsgiverens muligheder og priser.
- Grænsedragning omkring rådgiverhabilitet, forbehold og alternative tilbud.
- Lovens krav om begrundelse, herunder hvad der som minimum kræves af begrundelse og eksemplificering af, hvordan kravet kan opfyldes.

Bygherreforeningen skal anmode om at blive inddraget i forbindelse med vejledningens udarbejdelse. Samtidig skal det påpeges, at det for praktikerne er særdeles vigtigt, at vejledningen foreligger, inden loven træder i kraft.

Det kan i den forbindelse også nævnes, at Bygherreforeningen inden lovens ikrafttræden planlægger at gennemføre efteruddannelsesaktiviteter om loven for sine medlemmer.

Underhåndsbud

Bygherreforeningen anser det for u hensigtsmæssigt, at der skal en lovændring til for at ajourføre beløbsgrænserne for underhåndsbud i tilbudsloven, og vi skal derfor foreslå, at tærskelværdien for anvendelse af underhåndsbud i § 12, stk. 3 indeksreguleres.

Endvidere bør også grænsen vedrørende delarbejder i § 12, stk. 3, nr. 1 forhøjes forholdsmæssigt (tilsvarende forhøjelsen af tærskelværdien for anvendelse af underhåndsbud) og ligeledes være indeksreguleret.

Det er Bygherreforeningens vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt at fastholde en bestemmelse svarende til tilbudslovens § 13, stk. 4, nr. 9, om fortsættelse på tilgrænsende byggeplads uden afholdelse af ny licitation. Såfremt der i den indledende licitation medtages en option på siden hen at kunne udvide kontrakten, vil dette kunne afskrække potentielle tilbudsgivere fra at afgive bud. Dette fordi opgaven dermed umiddelbart kan synes kapacitetsmæssig uoverskuelig for mindre virksomheder.

Tekniq + Dansk Byggeri

Pr. mail pd@ks.dk

22. november 2004
JES/MH/vj

Konkurrencestyrelsen
Att.: Hr. Peter Dethlefsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Høring om udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

TEKNIQ og Dansk Byggeri har med tak modtaget udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren i høring. TEKNIQ og Dansk Byggeri afgiver fælles høringssvar og har følgende bemærkninger til forslaget.

Indledningsvis vil vi gerne rose Konkurrencestyrelsen for at gennemføre den betydelige regelforenklingsproces, der ligger i, at den nugældende lov og bekendtgørelse sammenskrives i én samlet lov.

Ud fra en samlet vurdering finder vi, at de fleste foreslåede ændringer er positive. De vil medvirke til at reducere omkostningerne i forbindelse med tilbudsudregning og ressourcetilførsel, ved at for mange i forhandlingsfasen for længe holdes i uvidenhed om deres muligheder for at få arbejdet tildelt. Vægtningen af tildelingskriterierne vil gøre det nemmere for tilbudsgiverne at udarbejde løsninger, der bedst muligt opfylder udbyders egentlige mål. Vægtningen sammen med den forbedrede tilbagemelding til de bydende styrker endvidere gennemsigtigheden. Det giver de bydende mulighed for at vurdere, på hvilke områder de skal gøre sig bedre, og uberettiget mistanke om, at der har været uvedkommende hensyn i forbindelse med ordretildelingen undgås.

Forslaget indeholder imidlertid en række bestemmelser, som vi ikke tilslutter os.

Vi tilslutter os at der sker forenklinger af reglerne om rådgiverhabilitet men der bør være regler der fremmer konkurrencen og sikrer ligebehandlingen mellem tilbudsgiverne ved at det ikke er muligt at knytte udbyders rådgiver til sig i et konsortium eller ved totalentreprise.

Vi støtter ikke, at der gives mulighed for at anvende direktivernes regler om udbud af (parallelle) rammeaftaler og tilbudslovens regler (med forbud mod parallelle rammeaftaler). Dette er det eneste punkt, hvor direktivet og tilbudsloven kan anvendes parallelt, hvilket ikke er regelforenklende. Endvidere har det været drøftet, i hvilket omfang de nye direktiver skulle give anledning til ændring

af tilbudsloven, og bygherresiden har ikke i de afsluttende forhandlingsrunder nævnt ønsket om muligheden for parallelle rammeaftaler. Vi går derfor ud fra, at tilbudsloven ikke ændres på dette punkt til bygherresidens ensidige fordel.

Endvidere tilslutter vi os ikke, at reglerne om bud på eget arbejde udgår, idet der med de nugældende regler er fundet en balance der gør, at tilbudsgiverne overhovedet er interesserede i at give tilbud. Med den nu foreslåede bestemmelse vil det føre til, at tilbudsgiverne kan opfatte udbuddet som et udbud på skrømt, hvor tilbudsgiverne ikke har mulighed for at opnå ordrer.

Vi tilslutter os ikke indførelsen af en bestemmelse om, at udbyder ved offentlig licitation kan angive ønske om dokumentation for tilbudsgiverens økonomiske og tekniske formåen, idet dette skaber betydelig tvivl om udbyders bedømmelse af de modtagne tilbud. De hensyn, der ønskes varetaget med bestemmelsen, varetages i øvrigt i fuldt omfang af § 2, stk. 3.

Vi noterer endvidere med beklagelse, at det under forhandlingerne fremsatte og acceptede ønske om en præcisering af reglerne om alternative tilbud og forbehold ikke har ført til ændringer i tilbudsloven. Dette område har givet anledning til adskillige sager i Klagenævnet for Udbud, og vi finder fortsat, at det er nødvendigt og tiltrængt med en afklaring.

ad § 1:

Vi foreslår, at ordet "kontrakter" ændres til "aftaler", idet der indgås flere aftaler end kontrakter om bygge- og anlægsarbejder.

ad § 1, stk. 3:

Vi forstår nr. 1 således, at offentligretlige organer og virksomheder omfattet af forsyningsdirektivet nu ikke længere omfattes af tilbudsloven, når disse udbyder arbejder under tærskelværdien. Dette er en ændring i forhold til den nugældende tilbudslov, som vi ikke støtter. Vi foreslår, at ordet "udbudsdirektivet" ændres til "udbudsdirektiverne", og at der efter offentligretlige organer indsættes "og virksomheder".

Til nr. 2 foreslår vi, at "bygherrer" ændres til "udbydere".

ad § 1, stk. 3, nr. 3:

Vi foreslår, at den uheldige formulering af bestemmelsen i tilbudsloven ændres således, at det udtrykkeligt fremgår, at tilbudsloven gælder for tilbudsgivers indhentelse af tilbud og tildeling af ordren, uanset om tilbudsindhentning sker før eller efter tilbudsgiveren har indgået aftale med udbyder.

Vi foreslår endvidere, at "hovedentreprenører" ændres til "tilbudsgivere" som i den nugældende bestemmelse.

ad § 2, stk. 2:

Vi er ikke enige i, at bestemmelsen om rammeaftalers løbetid på 4 år udgår. Vi ønsker, at der fortsat er en regel om, at rammeaftaler ikke kan indgås for længere tid end 4 år. Tidsgrænsen er kon-

kurrencefremmende og det vil have betydelige konsekvenser for lokalt baserede virksomheder hvis de ikke med mellemrum har mulighed for at byde på f.eks. kommunale rammeaftaler.

Vi er som nævnt ikke enige i, at reglerne om rådgiverhabilitet udgår som en udtrykkelig bestemmelse i tilbudsloven. Det vil gøre det lettere for alle byggeriets parter, at dette fremgår udtrykkeligt af loven, således at parterne ikke har nødig at vurdere klagenævnets praksis på dette spørgsmål. Det vil endvidere være hensigtsmæssigt, at der er klarhed over reglerne i forbindelse med totalentrepris konkurrencer, hvor den ene tilbudsgiver knytter bygherrens rådgiver til sig som rådgiver for totalentreprenøren, ligesom en række tilfælde med påtvungen rådgiver i bl.a. totalentreprise derved undgås.

ad § 5, stk. 2:

Vi støtter ikke den foreslåede nye bestemmelse. Efter vor opfattelse vil denne bestemmelse give anledning til et betydeligt antal sager om overholdelsen af ligebehandlingskravet og om gennemsigtighed. Det hensyn, der ligger bag bestemmelsen, varetages dels af § 3, stk. 2 og dels af muligheden for at gennemføre en prækvalifikation, hvorefter der kan ske udvælgelse af tilbudsgiverne.

I forbindelse med offentlige licitationer, hvor de bydende ikke kender antallet af tilbudsgivere, sker der af og til et stort ressourcespild. Det bør undgås, at der f.eks. er 30 tilbudsgivere, der udregner tilbud til en offentlig licitation. De samlede omkostninger, der medgår hertil, er urimeligt store set i forhold til værdien af arbejdet. Dette kunne man modvirke ved, at udbyder på forespørgsel fra bydende oplyste, hvor mange der har rekvireret udbudsmaterialet. Denne fremgangsmåde kunne anbefales i en vejledning.

Vi foreslår, at det i udbudsannoncen tilkendegives, hvilke underkriterier der skal være gældende i forbindelse med kvalitetskonkurrencer. Dette har den fordel, at interesserede tilbudsgivere ikke rekvirerer udbudsmateriale for derefter at konstatere, at med de angivne underkriterier ønsker tilbudsgiveren ikke at afgive tilbud. Udbyder vil derfor spare ressourcer ved at oplyse underkriterierne allerede i annoncen.

ad § 5, stk. 4:

Det forekommer uhensigtsmæssigt (og er formentlig utilsigtet), at man i modsætning til tidligere udstrækker kravet i den nuværende bekendtgørelse § 8 stk. 1 til også at omfatte en hovedentreprenørs indhentelse af underhåndsbud, jf. forslaget § 5 stk. 4 sammenholdt med § 1 stk. 3, nr. 3.

ad § 6:

Vi forstår bestemmelsen således, at det i dag gældende forbud mod indgåelse af parallelle rammeaftaler, opretholdes. Vi kan som nævnt tidligere ikke støtte, at der indføres adgang til valgfri anvendelse af direktivet og tilbudsloven, og vi anser ændringen for en væsentlig ændring i forhold til de drøftelser, der har været forud for fremsendelsen af lovforslaget.

ad § 9:

Vi finder, at der er behov for at fastsætte nærmere regler med hensyn til forståelsen af mindstekrav, og at adskille alternative tilbud fra tilbud med forbehold, for så vidt forbehold angår "juridiske" betingelser.

Det vil være ønskværdigt, om Konkurrencestyrelsen udgiver en vejledning til loven.

Vi er naturligvis til rådighed for en uddybning af vore synspunkter.

Med venlig hilsen
TEKNIQ

Jan Eske Schmidt

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Mogens Hansen

BL

Til:

Konkurrencestyrelsen

Att.: Peter Dethlefsen

pd@ks.dk

Høringsvar vedr. Forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Boligselskabernes Landsforening, BL, lægger afgørende vægt på, at der sikres en effektiv konkurrence i byggeriet. Som udgangspunkt mener BL ikke, at der er behov for særlige detailregler, der regulerer konkurrenceforholdene for offentligt støttet byggeri, herunder almene boliger. Tværtimod ser BL er risiko for, at særlige regler og procedurer kan fordyre det almene byggeri sammenlignet øvrigt byggeri, der ikke er reguleret af tilbudsloven.

BL har været inde i forhandlinger om en revision af tilbudsloven, og det kompromis, som blev indgået, og som dette lovforslag skal udmønte, mener BL samlet set trækker i retning af en mere effektiv konkurrence.

Som positive elementer har BL i forhandlingerne fremhævet den forøgede tærskel for underhåndstilbud samt indførelsen af en bagatelgrænse for, hvornår reglerne i tilbudsloven skal anvendes. BL anbefaler dog, at bagatelgrænsen sættes ind i selve lovteksten. Endvidere har BL anerkendt, at de skærpede krav til udbyder om at vægte sine kriterier og begrunde sine valg kan bidrage positivt til gennemsigtigheden og konkurrencen.

Til gengæld har BL i forhandlingerne udtrykt betænkelighed ved, at der lægges begrænsninger i forhandlingsadgangen forbindelse med økonomisk mest fordelagtigt tilbud. Tilsvarende fandt BL det heller ikke hensigtsmæssigt, at antallet af underhåndsbud yderligere blev begrænset med særlige krav til indhentningen af det fjerde underhåndsbud.

Afslutningsvis skal BL henstille, at det mere klart i lovteksten anføres, at ustøttede arbejder udbudt af almene boligorganisationer fortsat ikke er omfattet af reglerne i tilbudsloven naturligvis forudsat, at der sørges for den nødvendige konkurrence.

Med venlig hilsen

Gert Nielsen

Bent Madsen

Fra: sandberg@sid.dk
Sendt: 23. november 2004 13:53
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Cc: gunde.odgaard@sid.dk
Emne: Høringssvar fra BAT-kartellet

Til Konkurrencestryelsen/
att. Peter Dethlefsen

BAT-kartellet skal hermed takke for at blive inddraget som høringsspart i forbindelse med den reviderede tilbudslov.

Vi kan støtte op om hovedindholdet og intentionerne i det foreliggende lovforslag.

Særligt er vi godt tilfreds med den øgede gennemsigtighed, der lægges op til både i vægning af underkriterier og i krav om begrundelser for afvisning af tilbudsgivere. Vi noterer os også, at der trods alt er sket en forbedring i retning af at minimere muligheden for at forhandle videre med ikke-vindende tilbudsgivere til to - selvom det efter vores opfattelse principielt og forretningsretsligt er noget rod, at man i det hele taget kan forhandle videre til anden side, når der er fundet en vinder af licitationen.

Konkret i pkt. 3.2 i underafsnittet om "Underhåndsbud over den økonomiske tærskel" synes vi formuleringerne er noget løse. Det er meget svært at gætte sig frem til hvad der egentlig menes med - og bliver reultatet af - fx flg. sætning: "Der skønnes dog ikke at være behov for at medtage en udtrykkelig bestemmelse om gentagelsesarbejder, da muligheden for gentagelsesarbejder, der allerede er indeholdt i det oprindelige udbudsmateriale, og derfor ikke vil kræve nyt udbud."

BAT-kartellet kan i hvert fald ikke kraftigt nok understrege, at vi af erhvervspolitiske årsager ønsker, at der i de offentlige regelsæt - og øvrige institutionelle set-up - gives bedst mulige betingelser for gentagelsesarbejder i skikkelse af strategiske partnerskaber, faste tværgående leveranceteams osv., hvilket man har gode erfaringer med på en række af de større byggeopgaver herhjemme (Øresundsbron, DR-byggeriet) og som også er indarbejdet i det nye regelsæt om støtte til privat udlejningsbyggeri.

Med venlig hilsen
Bo Sandberg
Økonom, cand. polit
Bygge-, Anlægs- og Trækartellet
Kampmannsgade 4,
DK-1790 København V
Tlf. 33 97 22 47 / 28 50 38 19
sandberg@sid.dk

Konkurrencestyrelsen
Att. Peter Detlefsen

ks@ks.dk

Hørings svar på udkast til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

KL har modtaget ovenstående i høring og skal først og fremmest udtrykke tilfredshed med det samlede forslag.

KL er tilfreds med at der er indført en højere grænseværdi for underhåndsbud og en bagatelgrænse. Derudover er der sket nogle præciseringer omkring bygherrens begrundelser for afslag, og der bliver stillet større krav til vægtning ved økonomisk mest fordelagtige. Disse forhold gør udbudsproceduren lidt mere besværlig for bygherren, men samlet set må det kunne betegnes som værende godt for konkurrencen, fordi der kommer større gennemsigtighed og åbenhed i processen.

Det er også positivt, at loven og bekendtgørelsen er blevet skrevet sammen, således at der nu kun er loven og en vejledning man skal kigge i. Konkurrencestyrelsen skal således følge op med en udbygget vejledning, og KL ser frem til udarbejdelsen af denne.

Endelig skal det med tilfredshed konstateres, at reglerne om arbejde i regning er faldet ud.

Ud over disse generelle kommentarer har KL følgende mere konkrete kommentarer til lovforslaget.

Rammeaftaler

Reglerne om rammeaftaler synes uklare.

I kapitel 3 defineres rammeudbud og i §12 defineres underhåndsbud, som tilbud, der ikke indhentes ved en licitation eller på grundlag af en rammeaftale (§12).

Den 22. november 2004

Jnr 10.02.04 K04
Sagsid 000147079

Ref JEG
jeg@kl.dk
Dir 3370 3483

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

I bemærkningerne (s.15) ser det ud til, at rammeaftaler kan indgås efter licitation eller efter underhåndsbud, hvis bestemmelserne i §11 opfyldes. Denne henvisning virker uklar eftersom §11 handler om forhandlingsprocedurer.

På s. 17 står der, at indhentning af tilbud til rammeaftaler skal ske efter licitation, med mindre aftalen er under 3 mio. kr., eller at man i øvrigt overholder betingelser for underhåndsbud. Hvis en rammeaftale reelt kan indgås på baggrund af underhåndsbud, bør den defineres som sådan, og underhåndsbud bør defineres som bud indhentet på anden vis end ved licitation.

Entreprenørernes rolle

Anvendelsesområdet for loven gælder også hovedentreprenører, bør de ikke også gælde for totalentreprenører?

Det fremgår ikke helt klart hvornår entreprenører er omfattet, og hvornår de ikke er omfattet af loven.

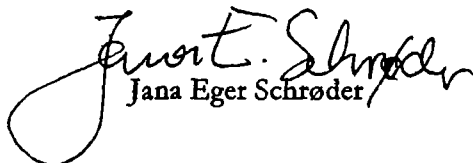
Klagenævnets praksis

KL ønsker at stille spørgsmålstejn ved om det ikke giver for store usikkerheder at bygge ligebehandlingsprincippet på en generel lov og på klagenævnets praksis? Det bliver sværere at tolke, om man er på den rette eller forkerte side, når man enten byder på en opgave eller tildeler en opgave.

Endvidere må man gå ud fra, at Klagenævnets praksis skal baseres på gældende lov, og ikke på tidligere lovgivning. Altså kunne man frygte, at det er meget svært at vide, hvor man står.

Eventuelle spørgsmål til KL's høringssvar besvares af Jana Eger Schrøder, jeg@kl.dk, tlf. 33 70 34 83.

Med venlig hilsen

Jana Eger Schrøder

Sagsnummer: FBT/508.1/200000868/123

Dato: 22. november 2004

Sagsbehandler: CVO

Lokalnummer: 4242

Til Forsvarsministeriet

Eft.: Konkurrencestyrelsen

Emne: Høringssvar vedrørende (ny) lov tilbudsindhentning i bygge- og anlægssektoren

Ref.: a. Konkurrencestyrelsens mail af 5. november 2004 angående høring vedrørende (ny) lov om tilbudsindhentning i bygge- og anlægssektoren.
b. Forsvarsministeriets mail af 4. november 2004
c. Telefonisk samtale d.d. med major Peter Vestergaard, Forsvarsministeriets 3. kontor

Bilag: Forsvarets Bygningstjenestes bemærkninger vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

I henhold til ref. c følger hermed Forsvarets Bygningstjenestes bemærkninger til Konkurrencestyrelsen vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Med venlig hilsen

Benedikte Koefoed
Sektionschef
Direktivgivnings- og Kontraktrådgivningssektionen

FORSVARETS BYGNINGSTJENESTE

Frederiksholms Kanal 30
Postbox 24
DK-1001 København K

Sct. Mathiasgade 96 B
Postbox 511
DK-8800 Viborg

Telefon 33 13 47 01 og 86 62 14 77
Indvalg 33 14 47 01 og 86 62 72 77 + lokalnr.
Telefax 33 32 10 29 og 86 61 18 58

CVR nr.: 15 85 52 58
E-mail: fbt@fbt.dk
www.fbt.dk

Sagsnummer: FBT/508.1/200000868/122

Dato: 22. november 2004

Sagsbehandler: CVO

Lokalnummer: 4242

Til Konkurrencestyrelsen

Emne: Hørings svar vedrørende udkast til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Ref.: Konkurrencestyrelsens mail af 5. november 2004 angående høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Forsvarets Bygningstjeneste har gennemgået det fremsendte udkast til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren og har følgende bemærkninger hertil.

Bygningstjenesten finder indledningsvist, at sammenskrivningen af den gældende tilbudsindhentningslov med den dertil hørende bekendtgørelse er en forbedring i forhold til det nuværende regelsæt og medvirker til at øge gennemsigtigheden samt konkurrencen indenfor udbud af bygge- og anlægsopgaver.

Dernæst har Forsvarets Bygningstjeneste følgende bemærkninger til lovforslaget:

- Ad § 1, stk. 3, 3. Det må findes uheldigt, om udbyder ikke ved begrænset licitation med prækvalifikation kan kræve oplyst navne på underentreprenører samt oplysninger om disses økonomiske og tekniske formåen i forbindelse med prækvalifikationen af hovedentreprenører.
- Ad § 2, stk. 5. Det foreslås, at tilbudsgivere, der deltager i forhandlingerne, men fravælges i forløbet, ikke umiddelbart frigøres fra deres tilbud som anført i lovforslaget, men først frigøres ved afslutning af forhandlingsforløbet, når forhandlingerne er faldet endeligt på plads.
- Ad § 3, stk. 2. Forsvarets Bygningstjeneste finder, at det klare skel, der i dag er i mellem egnethedsvurdering og tilbudsvurdering, har været med til at skabe gennemsigtighed ved gennemførelse af udbud. Der er derfor uhensigtsmæssigt, om der åbnes op for egnethedsvurdering ved tilbudsvurderingen.

FORSVARETS BYGNINGSTJENESTE

Frederiksholms Kanal 30
Postbox 24
DK-1001 København K

Sct. Mathiasgade 96 B
Postbox 511
DK-8800 Viborg

Telefon 33 13 47 01 og 86 62 14 77
Indvalg 33 14 47 01 og 86 62 72 77 + lokalnr.
Telefax 33 32 16 29 og 86 61 18 58

CVR nr.: 15 85 52 58
E-mail: fbt@fbt.dk
www.fbt.dk

- Ad § 5, stk. 1. Det foreslås, at denne formulering "vendes om" således, at elektroniske bud kun skal tages i betragtning, hvis udbyder konkret har anført dette i udbudsmaterialet.
- Ad § 5, stk. 2. Det foreslås, at annonceringen kan finde sted i såvel pressen som i elektroniske medier, herunder på udbyders hjemmeside, analogt med bestemmelsen i § 5, stk. 3.
- Det henstilles, at der udarbejdes en supplerende vejledning, hvori der redegøres for, hvorledes udbyder skal forholde sig ved en begrænset licitation uden prækvalifikation med hensyn til brug af nøgletal, jf. Bekendtgørelse nr. 1135 af 15. december 2003 om nøgletal m.v.

Med venlig hilsen

Bent Frank

Konkurrencestyrelsen
Nørregade 49
1165 København K
Att.: Att: Peter Dethlefsen

Dato: 22. november 2004 J.nr. 022/042-0003-03 Ref.: EKH

Vedr.: Lovforslag om ændring af tilbudsloven.

I mail af 4. november er Plan & Arkitektur anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til ændring af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Af bemærkningerne fremgår, at formålet med forslaget primært er at mindske ressourceforbruget, ligesom forslaget forventes at kunne lette de administrative byrder i forbindelse med indhentning af tilbud, især på tilbudssiden men også på udbydersiden. Endvidere øges gennemsigtigheden omkring tildelingen af ordren, og regelsættet forenkles bl.a. ved sammenskrivning af gældende tilbudslov og gældende tilbudsbekendtgørelse.

I forbindelse med sammenskrivningen er der foretaget en præcisering og tydeliggørelse af lovens anvendelsesområde også i relation til EU-udbudsreglerne.

Man har noteret, at mulighederne for godkendelse af underhåndsbud ved gentagelsesarbejder, særlige planforhold m.m. og fortsættelsesarbejder ikke er medtaget i den nye lov.

Med hensyn til udbud af rammeaftaler henvises til vedlagte skrivelse af 5. oktober 2004 fra Økonomiforvaltningen.

I denne anledning skal man meddele, at ændringsforslaget ikke giver anledning til særlige bemærkninger herfra.

Med venlig hilsen

Elsebeth Korsholm

Byfornyelseskontor

Rådhuspladsen 77
1550 København V

Telefon
33 66 12 90

Direkte
33 66 12 01

Telefax
33 66 70 20

E-mail
EKH@btf.kk.dk

i København er forurenede, hvorfor grundprisen efter oprensning vil være højere end i mange andre byer.

Københavns Kommune har ikke til hensigt at undgå byherrekurrencer ved hjælp af rammeudbudsbestemmelserne, idet kommunen finder, at konkurrencer er et udmærket redskab til at sikre dynamik og byggerier med blandede ejerformer. Man går i den forbindelse ud fra, at private bygherrer kan opføre alment byggeri efter rammeaftalerne med henblik på overdragelse til en almen driftsherre efter bestemmelserne i almenboliglovens § 116.

På det foreliggende grundlag er det således endnu en række forhold, der må afklares, inden det kan vurderes i hvilket omfang ordningen kan anvendes i København, og give de eventuelle besparelser.

På den baggrund forventer Københavns Kommune ikke, at statens forventede besparelser i første omgang vil være gældende for almene byggerier i København. Da der er tale om en forsøgsordning, som udtrykkeligt har til formål at "afdække, om det er muligt at reducere den samlede anskaffelsessum for almene familie- og ældreboliger" bør der ikke foretages en reduktion i de kommunale bloktilskud, før dette kan påvises.

Med venlig hilsen

Holger Bisgaard

/ Troels Kristensen

Konkurrencestyrelsen
Att.: Peter Dethlefsen
Nyropsgade 30
1780 København

25. november 2004
/lg

Høring af udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Konkurrencestyrelsen har i mail af 4. november 2004 anmodet Dansk Fjernvarme om eventuelle bemærkninger til det ovenfor nævnte udkast.

Dansk Fjernvarme har nu gennemset udkastet og finder overordnet, at den sammenskrivning af regler fra den gældende tilbudslov og den gældende tilbuds bekendtgørelse, der gennemføres ved dette udkast, er hensigtsmæssig.

Dansk Fjernvarme er også enig i den opfattelse, at den gældende tilbudslov kan have medvirket til et misbrug af specielt små håndværkere i forbindelse med totalentreprenørers tilbudsindhentning. At der med det nye udkast sker en opstramning i forhold til gældende regler finder Dansk Fjernvarme således formålstjenligt, dog skal det sikres at de nye arbejds gange ikke bliver for bureaukratiske.

Derfor ser Dansk Fjernvarme også gerne, at kravene til hvornår en udbyder automatisk skal leverer begrundelser for hvorfor en tilbudsgiver er sorteret fra i processen, ændres til at udbyder efter anmodning fra tilbudsgiver skal meddele begrundelse for frasorteringen.

Dansk Fjernvarme har ikke yderligere bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Mogens H. Nielsen

Advokatrådet

Konkurrencestyrelsen
Att. Peter Dethlefsen
Nyropsgade 30
1780 København K.

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 22-11-2004
J.NR.: 04-012902-04-2469
REF.: spi/lpe

E-mail: pd@ks.dk

Høring over forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Ved e-mail af 4. november 2004 har Konkurrencestyrelsen anmodet Advokatrådet om at fremkomme med bemærkninger til ovennævnte forslag.

Forslaget har været forelagt for Advokatrådets Erhvervsudvalg, hvorefter Advokatrådet skal udtale følgende:

Advokatrådet kan tilslutte sig, at der med henblik på regelforenkling sker en sammenskrivning af den gældende tilbudslov og tilbudsbekendtgørelse samt at reglerne så vidt muligt bør udformes og administreres i overensstemmelse med de EU-retlige udbudsregler. Det anses i denne forbindelse for hensigtsmæssigt, at en række bestemmelser i de gældende regler ikke videreføres, idet disse bestemmelser følger af ligebehandlingsprincippet, gennemsigtighedsprincippet og forudsætningen om tilstrækkelig konkurrence, jfr. navnlig bekendtgørelsens § 5 om rådgiverhabilitet, §§ 7-8 jfr. 6 om indbyrdes forbundne selskaber og § 9 om tilbudsgivers personlige forhold.

Advokatrådet kan generelt tilslutte sig bestræbelserne på at spare ressourcer, herunder navnlig fastsættelsen af et loft for tilbudsgivere ved forhandling ud fra tildelingskriteriet "det økonomiske mest fordelagtige bud", ophævelsen af pligten til at forhandle med alle forskriftsmæssige tilbudsgivere, samt frigørelsen af tilbudsgivere ved meddelelse af beslutning om fravalg uanset vedståelsesfrist i øvrigt.

Endelig kan Advokatrådet tilslutte sig målsætningen om at øge gennemsigtigheden ved tildeling af ordrer. Ved administrationen bør det dog i praksis sikres, at udbudsgivere ikke påføres unødige omkostninger ved indførelse af pligten til at vægte tilde-

Advokatrådet

lingskriterier samt ved begrundelsespligten ved anvendelse af tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige bud".

Med venlig hilsen

Steffen Pihlblad

Fra: Ole Bajda Nielsen [obn@kooperationen.dk]
Sendt: 22. november 2004 09:33
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Emne: Lov om indhentning af tilbud

Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Indledningsvis skal vi gøre opmærksom på vore tidligere udmeldinger og synspunkter i forbindelse med forhandlingerne lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, herunder hvem der bør være omfattet af loven.

Til § 13 Meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere har vi følgende at anføre. Af hensyn til gennemsigtigheden og ligebehandlingsprincippet finde vi at meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere skal være et krav og ikke efter anmodning.

Med hensyn til § 8 stk. 2 vægtning af kriterier ser vi frem til at vi kan kommenterer på den kommende vejledning for opstilling og behandling af vægtning, prioritering af rækkefølgen af tildelingskriterierne.

Med venlig hilsen

KOOPERATIONEN (tidligere BKL)
Ole Bajda Nielsen
Vicedirektør

Konkurrencestyrelsen
Att.: Peter Dethlefsen
Nyropsgade 30
1780 København V
pd@ks.dk

22. november 2004

DI's høringssvar til forslag til Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

DI har via Økonomi- og Erhvervsministeriets hjemmeside downloaded høringssudkastet til forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren af 4. november 2004. Hermed følger DI's kommentarer, som forslaget giver anledning til.

Overordnet lægger DI vægt på, at tilbudsloven medvirker til at fremme konkurrencen om offentlige samt offentligt støttede bygge- og anlægskontrakter, som ikke er omfattet af EU-udbudsdirektiverne. På den måde er tilbudsloven med til øge omfanget af konkurrenceudsættelse af offentlige opgaver på en måde, som sikrer større gennemsigtighed, fairness og ligebehandling i udbudsbetingelserne. Tilbudsgivningen er en ressourcekrævende proces for virksomhederne. Derfor er det vigtigt, at virksomhederne tydeligt ud fra tildelingskriterierne kan vurdere, hvorvidt de skal byde på den pågældende opgave, og at de virksomheder, hvis tilbud ikke antages, får en fyldestgørende begrundelse for, hvorfor de ikke vandt opgaven. DI mener, at forslaget understøtter disse forhold.

Kapitel 1: Anvendelsesområde

DI støtter § 1, stk. 3 om, at loven finder anvendelse for 1) statslige, regionale og kommunale myndigheder og offentligretlige organer omfattet af udbudsdirektivet, 2) andre bygherrer, når de udbyder opgaver, der modtager offentlig støtte, herunder garantier, og 3) hovedentreprenører, når de indhenter tilbud hos underentreprenører til brug for udførelse af en bygge- og anlægsopgave omfattet af loven for en bygherre omfattet af nr. 1) eller 2).

I forslaget gælder loven ikke for udbud, som skal følge reglerne i lov nr. 378 af 14. juni 1995 om kommuners og amtskommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder. DI støtter, at forslaget ikke omfatter disse kommunale aktiviteter, men mener overordnet set, at kommunerne ikke bør udføre opgaver for hinanden i konkurrence med private virksomheder.

Kapitel 2: Konkurrence og ligebehandling

DI vurderer, at forslaget er et udtryk for, at principperne om gennemsigtighed og ligebehandling fra EU-udbudsdirektiverne så vidt muligt overfø-

res til bygge- og anlægsopgaver, der ellers ikke er omfattet af direktiverne. DI støtter dette.

Kapitel 3: Licitation og rammeaftaler

§6 indeholder bestemmelser om indgåelse af rammeaftaler. Bestemmelsen medfører, at der kan indgås rammeaftaler mellem én udbyder og én virksomhed. Det er centralt for tilbudsgivere, at rammeaftalerne bliver omfattet af reguleringen og at den situation, hvor der indgås rammeaftaler med mange leverandører, uden at disse har garanti for at få tildelt opgaver, begrænses.

DI støtter, at forslaget stiller krav til, at udbudsannoncen indeholder oplysninger om, hvorvidt tildelingskriteriet er laveste bud eller økonomisk mest fordelagtige bud. Ved valg af tildelingskriteriet økonomisk mest fordelagtigt, bliver udbyder desuden pålagt at vægte underkriterierne relativt og med en fastsættelse af en ramme med et passende maksimalt udsving. Dette giver virksomhederne et bedre grundlag for at vurdere, hvorvidt de vil afgive tilbud på opgaven.

Kapitel 4: Underhåndsbud

Lovforslaget medfører, at grænsen for indhentning af underhåndsbud hæves fra 2 til 3 mio. kr. ekskl. moms. Desuden medfører forslaget, at indhentning af underhåndsbud begrænses til 3 underhåndsbud. DI kan støtte dette, fordi det medvirker til at begrænse virksomhedernes ressourceomkostninger ved afgivelse af tilbud. DI hæfter sig ved, at udbyder ikke ved hvert udbud kan indbyde den samme kreds af virksomheder, og at adgangen til at deltage i konkurrencen derfor fastholdes.

Kapitel 5: Meddelelse til ansøgere og tilbudsgivere

§13, stk. 3. indebærer en styrkelse af begrundelse for, at et tilbud ikke antages. Forslaget indebærer, at udbyder uopfordret skal afgive begrundelser til tilbudsgiverne under hele forløbet.

DI støtter, at udbyder ved brug af tildelingskriteriet økonomisk mest fordelagtigt underretter berørte tilbudsgivere om: 1) begrundelse for at tilbudsgiver ikke bliver indbudt til forhandling, 2) efter forhandling med flere parter, oplyses disse om det vindende tilbuds egenskaber og relative fordele. Det er helt afgørende for virksomhederne, at de modtager feedback på deres tilbud. Flere virksomheder oplever, at det er vanskeligt at få en reel begrundelse for, at deres tilbud ikke bliver antaget. DI mener, at udfordringen består i at få udbyder til at give fyldestgørende begrundelser.

Kapitel 6: Klager over licitation m.v.

Ingen bemærkninger.

Kapitel 7: Ikrafttrædelse m.v.

Ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mette Bjørn-Andersen
Konsulent

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Att.: Peter Dethlefsen

Arkitekternes Hus
Strandgade 27 A
DK-1401 København K

Postboks 1949
Dk-1023 København K

Tlf +45 32 83 05 00
Fax +45 32 83 05 01
Giro 673 7552
E-mail par@par.dk
Web www.par.dk

Maillet d.d. til pd@ks.dk

Dato: 2004-11-17 P:/AKM/Konkurrencestyrelsen/høringssvar Tilbudsloven 2004-11-11.doc

Emne: Høring om forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Hermed PARs kommentarer til de foreslåede ændringer til Tilbudsloven.

Indledningsvist skal PAR rose styrelsen for den foreslåede sammenskrivning af loven og bekendtgørelsen.

Ad § 1:

Stk. 1, ændringen af den nuværende formulering "Indhentning af tilbud på" og "for tildeling af ordren" til forslaget "kontrakter om": Den nuværende formulering synes mere retvissende, idet der i Tilbudsloven fastsættes regler for indhentning og tildeling af tilbud ikke for kontraktens indgåelse, som man skulle tro ved anvendelse af de to nye ord. Det nuværende foretrækkes anført i selve bestemmelsen.

Stk. 2: En henvisning til direktivets art. 1, stk. 2, litra b) skal anbefales af pædagogiske årsager.

Stk. 3, nr. 1) "omfattet af udbudsdirektivet": Anbefales ændret til "som defineret i udbudsdirektivet".

Stk. 3, nr. 3) ændringen af "tilbudsgivere" til "hovedentreprenør": Med den nye formulering kunne man tro, at total- og storentreprise modsætningsvist ikke var omfattet af loven. Bedes præciseret, at det er tilfældet.

Sidste del af nr. 3 burde strammes op sprogligt pga. de to gange anvendelse af ordene "omfattet af".

Ad § 6, "rammeaftaler": Foreslås flyttet fx til § 4 som nyt stk. 5, således at bestemmelserne vedr. licitation fremgår samlet af § 6.

Ad § 9, "mindstekrav": Disse er ikke nærmere defineret. Der hersker ind imellem tvivl, om hvorvidt man både kan anføre de forhold, der skal opfyldes og opliste de krav, der kan fraviges. I bemærkninger kunne man uddybe den praksis, der henvises til her.

Ad § 12, stk. 3, nr. 3), samt side 7 (pkt. 2.2), side 11 ("Andre overvejelser" 4.-5.afsn.), side 17 (3. afsnit), side 20 øverst, side 22 (3. afsnit) samt side 23 (§ 13, stk. 2 og 3).

I forslaget anvendes så vel ordet "forskriftsmæssigt" som "konditionsmæssigt", uden at ordene defineres. På sidste følgegruppemøde i styrelsen blev det besluttet at lade ordet "konditionsmæssigt" udgå af den kommende udbudsvejledning og overgå helt til begrebet "forskriftsmæssigt", da udbudsdirektivet kun anvender dette sidste ord. Det samme anbefales her fuldt ud.

2)

Ad § 13, stk. 2: Når man her har medtaget underhåndsbud i forhold til den nuværende lovs § 12 og bekendtgørelsens § 14, gælder annullering af underhåndsbud så også?

Ad § 15, stk. 2: Anførelse af ophævelsen af bekendtgørelsen savnes.

Ad bemærkningerne:

Side 6, pkt. 1, 3. afsnit: Der må menes 2002 og ikke 2003.

Side 7 (pkt. 2.2), side 9 (pkt. 2.4.3), side 17 (§ 5, stk. 2 sidste afsnit) samt side 23 (§ 13, stk. 3): Anførelse af begrebet "kvalitetskonkurrencer" for - går vi ud fra - økonomisk mest fordelagtige bud konkurrencer er dels ikke defineret eller anvendt i loven ej heller i udbudsdirektivet, dels behøver sidstnævnte konkurrencer ikke at have kvalitet som underkriterium, hvorfor den nye betegnelse er misvisende og bør ændres.

Side 8 (pkt. 2.4.1) og side 16, 5. afsnit: Anførelse af begrebet "direkte indbudt licitation" her for - går vi ud fra - begrænset udbud uden prækvalifikation er ikke defineret eller anvendt i lovens tekst eller i udbudsdirektivet, hvorfor den nye betegnelse forvirrer og bør ændres.

Side 21, § 12, stk. 2: Menes der ikke stk. 2 i "Antallet i stk. 1 udtrykker...?"

PAR skal opfordre til, at den endelige lov og dennes vejledning snarest offentliggøres.

Med venlig hilsen

Anne Katrine Mortensen
cand. jur.

Fra: Byggesocietetet [bygsoc@tdcadsl.dk]

Sendt: 16. november 2004 11:18

Til: Peter Dethlefsen (KS)

Emne: Re: Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.
Frist den 22. november kl. 9.30

Kære Peter Dethlefsen,
Tak for det fremsendte udkast til høring. Dette har været rundsendt til Byggesocietetets bygherreudvalg og boligudvalg, og vi kan hermed allerede nu melde tilbage, at Byggesocietetet ikke har yderligere kommentarer til forslaget.

Med venlig hilsen
Byggesocietetet
Grethe Kyed

— Original Message —

From: Peter Dethlefsen (KS)

To: info@byggesoc.dk

Sent: Monday, November 08, 2004 4:12 PM

Subject: Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Frist den 22. november kl. 9.30

Der er udarbejdet et udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, som skal erstatte den gældende tilbudslov. De foreslåede ændringer i forhold til det gældende regelsæt har bl. a. formål at spare ressourcer i forbindelse med forhandlinger og i forbindelse med indhentning af bud, at skabe mere gennemsigtighed omkring ordretildelingen, og at bidrage til regelforenkling ved at sammenskrive regler fra den gældende tilbudslov og den gældende tilbuds bekendtgørelse i ét regelsæt.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at måtte modtage eventuelle bemærkninger, gerne pr. mail til undertegnede, senest den 22. november kl. 9.30.

Med venlig hilsen
Peter Dethlefsen
tlf. 72268082
pd@ks.dk

<<lovændringer bemærkn 3.11. doc2.ØEM.doc>>

Fra: Kirsten Thyssing [KLT@Finansraadet.dk]

Sendt: 11. november 2004 15:59

Til: Peter Dethlefsen (KS)

Emne: Udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge og anlægssektoren

Konkurrencestyrelsen
Peter Dethlefsen

Finansrådet modtog med Konkurrencestyrelsens e-mail af 4. november 2004 ovennævnte udkast til (ny) lov med anmodning om bemærkninger.

I den forbindelse kan det oplyses, at Finansrådet ikke har fundet anledning til at afgive kommentarer eller bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Rikke Friborg

Direkte 3370 1080
rif@finansraadet.dk

Finansrådets Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Konkurrencestyrelsen
Nørregade 49
1165 København K

8. november

Høring om ændring af lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren (tilbudsloven)

Det Kommunale Kartel (DKK) har modtaget ovennævnte forslag til høring og takker for muligheden for at kommentere udkastet.

Overordnet ser DKK positivt på, at den danske tilbudslov modsvarer tilsvarende bestemmelser i det nye udbudsdirektiv. Når der skabes ensartethed mellem tilbudslovens regler og udbudsdirektivet, styrkes samspillet mellem de to regelsæt og der sker regelforenklning til gavn for (amts)kommunerne.

Imidlertid ser DKK med skepsis på følgende del af det foreliggende lovforslag:

Bemærkninger til lovforslaget

Vægtning af underkriterier

Efter gældende ret skal en offentlig udbyder, når denne vælger tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige bud" så vidt muligt angive underkriterierne i prioriteret rækkefølge. En tilsvarende regel havde man i det gamle bygge- og anlægsdirektiv.

I overensstemmelse med reglen i det nye udbudsdirektiv foreslås tilbudslovens regler ændret, således at udbyder så vidt muligt skal anvende underkriterierne med *deres indbyrdes vægt*. Kun hvis det ikke er muligt, skal udbyder – som i dag – angive underkriterierne i prioriteret orden.

DKK skal, i overensstemmelse med hvad vi gjorde gældende i forbindelse med høringen af det nye udbudsdirektiv, påpege betænkelighederne ved denne regel. En sådan regel vil skabe større administrative byrder for den offentlige udbyder, idet denne tvinges til at 'sætte procenter' på tildelingskriterierne. Reglen bidrager ikke til at nå et formål, som ikke allerede kan nås ved hjælp af de eksisterende regler, hvorfor reglen

Det Kommunale Kartel varetager interesserne for 17 LO-forbund, der organiserer 400.000 medarbejdere i kommuner og amter

I bedste fald er overflødig. Beslutningen om at indføre denne regel i det nye udbuds-
direktiv retfærdiggør ikke at man indfører en tilsvarende regel på nationalt niveau.

Sociale klausuler

DKK skal slutteligt bemærke, at offentlige myndigheders adgang til at lægge vægt på
sociale klausuler som tildelingskriterium er blevet skrevet ind i det nye udbudsdirektiv
som et resultat af Domstolens praksis herom. DKK skal anbefale at en tilsvarende be-
stemmelse skrives ind i den nye tilbudslov, så også loven modsvarer direktivet på
dette punkt.

Med venlig hilsen

Torsten Bjørn Larsen
Juridisk konsulent

Fra: Søren Andersen [san@dhs.dk]

Sendt: 8. november 2004 13:50

Til: Peter Dethlefsen (KS)

Emne: Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Konkurrencestyrelsen

Att.: Peter Dethlefsen
tlf. 72268082
pd@ks.dk

Vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Dansk Handel & Service har ingen bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Dansk Handel & Service

Søren Andersen

Advokatfuldmægtig

.....

MILJØMINISTERIET

Konkurrencestyrelsen
att.: Peter Dethlefsen

SKOV- OG NATURSTYRELSEN

Juridisk Kontor

J.nr. SN 2001-003/ØKE-001
Ref. JLA

**Udkast til ny lov om indhentning af tilbud i Bygge- og anlægs-
sektoren.**

Den 17. november 2004

Med mail af 4 november 2004 har Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen modtaget ovennævnte udkast til lovforslag med anmodning om evt. bemærkninger.

Under henvisning hertil kan det for god ordens skyld oplyses, at Skov- og Naturstyrelsen ikke har bemærkninger til der fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Jonna Larsen

Miljøministeriet

*Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø*

Tlf.: 39 47 20 00

Fax: 39 27 98 99

E-post: sns@sns.dk

Fra: Jan Korsgaard (jko) [Jan.Korsgaard@kyst.dk]
Sendt: 10. november 2004 15:20
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Cc: Jesper Holt Jensen (jhj); Inge Kjems Rasmussen (ikr)
Emne: Bemærkning fra Kystdirektoratet ang. Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Frist den 22. november kl. 9.30

Kære Peter Dethlefsen

Ved en gennemgang af det fremsendte noterer vi at der i § 5 stk 4 forelægger en tekst som følger " Udbyder kan ikke ved hvert udbud indbyde den samme kreds af virksomheder. "

Denne tekst går igen i § 12 stk 2.

En ikke uvæsentlig del af vore udbud foregår til specialist firmaer der, når hjemmehørende udenfor Danmark, skal indhente specifikke tilladelser for at opere i Danske forvande, i daglig tale kaldes det en "sugetilladelse" der forvaltes af Skov- og Naturstyrelsen.

Disse arbejder er oftest af kystbeskyttelse karakter.

Det forekommer uhensigtsmæssigt at vi med det nye lov foreslag ikke kan indbyde den samme kreds idet der kun forefindes et meget begrænset antal firmaer der kan udføre dette, denne kreds kan endvidere være markant begrænset i antal, hvis der er arbejder der skal iværksættes hurtigt, idet der er en minimums tid for før nævnte "sugetilladelse".

Vi foreslår at der laves en undtagelse for det citerede der adresserer det skitserede.

God dag

Med venlig hilsen - Sincerely
Jan Korsgaard
Afdelingsleder - anlæg
Kystdirektoratet/The Danish Coastal Authority
Højbovej 1
Postboks 100
DK-7620 Lemvig
Telefon +45 99 63 63 63 - Fax: +45 99 63 63 99
www.kyst.dk
kdi@kyst.dk
CVR-nr.: 36 87 61 15

Fra: 4. kontor, Fødevareministeriet [post4@fvm.dk]

Sendt: 22. november 2004 10:16

Til: Peter Dethlefsen (KS)

Cc: 1. kontor, Fødevareministeriet; BUI (Kontorpostkasse) (DFFE); 2. kontor, Fødevareministeriet; Susan Bramsen (DEP)

Emne: SV: Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.
Frist den 22. november kl. 9.30

Konkurrencestyrelsen
Att.: Peter Dethlefsen

Under henvisning til nedenstående høring over lovforslag om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren kan oplyses, at Fødevareministeriet ikke har bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Susie Hosainzadeh
Specialkonsulent
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet, Juridisk kontor
Holbergsgade 2
1057 København K
Tlf.: 33 92 42 85
Fax: 33 15 80 73
E-mail: sho@fvm.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Peter Dethlefsen (KS) [mailto:pd@ks.dk]

Sendt: 4. november 2004 13:34

Til: samfund@advocom.dk; ac@ac.dk; abf@abf-rep.dk; info@amfor.dk; Amtsrådsforeningen; ae@aeraadet.dk; ai@asfaltindustrien.dk; bane@bane.dk; bat@sid.dk; bm@bm.dk; bl@bl.dk; bkl@net.dialog.dk; Info@bygherreforeningen.dk; DK Naturfredningsforening 2; info@danskbyggeri.dk; de@danskenergi.dk; dhs@dhs.dk; cha@di.dk; di@di.dk; dtl@dtl-dk.dk.; dff@dff.dk; dong@dong.dk; fm@fm.dk; f@finansraadet.dk; Forbrugerrådet; fri@frinet.dk; fp@ForsikringensHus.dk; fmn@fmn.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; ftf@ftf.dk; kundeservice@hng.dk; hts@hts.dk; hvr@hvr.dk; Indenrigs- og Sundhedsministeriet; jm@jm.dk; km@km.dk; dkk@dkk.dk; kl@kl.dk; kum@kum.dk; ln.info@of.kk.dk; cphweb@cph.dk; lo@lo.dk; Miljøministeriet; fvm; vtu@vtu.dk; ngf@ngf.dk; ngmn@midtnord.dk; ofr@oil-forum.dk; skrivpost@post.dk; par@par.dk; rr@realkreditraadet.dk; renosam@renosam.dk; Skatteministeriet; sesmail@ses.dk; bt@vd.dk; nah@jm.dk

Emne: Høring vedrørende udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.
Frist den 22. november kl. 9.30

Der er udarbejdet et udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, som skal erstatte den gældende tilbudslov. De foreslåede ændringer i forhold til det gældende regelsæt har bl. a. formål at spare ressourcer i forbindelse med forhandlinger og i forbindelse med indhentning af bud, at skabe mere gennemsigtighed omkring ordretildelingen, og at bidrage til regelforenkling ved at sammenskrive regler fra den gældende tilbudslov og den gældende tilbuds bekendtgørelse i ét regelsæt.

Trafikministeriet, 2. kt.

Dato:
19. november 2004

J.nr.:
22521-1-28

Sagsbehandler:
Fuldmægtig Inge Kjems Rasmussen

Deres ref.:
031-371

Bemærkninger til udkast til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Med e-mail af 10. november 2004 har ministeriet anmodet om ovennævnte bemærkninger.

Kystdirektoratet har ingen bemærkninger til de nye regler, der indføres.

Vedrørende videreførelse af regler, der findes i dag, vil vi benytte lejligheden til at gøre opmærksom på, at vi forudser, at bestemmelserne i forslagets § 5, stk. 4, og § 12, stk. 2, om, at udbyder ved begrænset udbud uden prækvalifikation og ved underhåndsbud ikke må indbyde den samme kreds af virksomheder, kan give problemer fremover, hvis vore specialfunktioner, f.eks. hjælmeplantning og oprensning i havneindløb, udliciteres. Vi mener ikke, at der bliver et konkurrencemæssigt interessant marked med flere tilbudsgivere på disse områder.

Vi forbeholder os i givet fald at vende tilbage til disse regler. De samme problemer kan måske vise sig at gå igen andre steder i den statslige forvaltning.

Med venlig hilsen

Inge Kjems Rasmussen

Fra: Nicolai Thorninger [NTO@ses.dk]
Sendt: 22. november 2004 09:29
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Cc: Bo Kobber Petersen; Britt Engdal Hansen
Emne: Høring vedrørende ny tilbudslov
SJ: -1
SJfile: 3/1204-0201-0002

Til Peter Dethlefsen

Vedhæftet er Slots- og Ejendomsstyrelsens høringssvar vedrørende udkast til ny tilbudslov.

Med venlig hilsen

Nicolai Thorninger
Fuldmægtig, cand.jur.
nto@ses.dk
Tlf. 33 92 64 27

Finansministeriet

Slots- og
Ejendomsstyrelsen

sesmail@ses.dk
www.ses.dk
Tlf. 33 92 63 00

SLOTS- & EJENDOMSSTYRELSEN

Konkurrencestyrelsen
Att.: Peter Dethlefsen

18.11.2004
SES 0036-0049
nto/nto

Fremsendt pr. e-mail til pd@ks.dk

Høringsvar vedrørende udkast til ny tilbudsindhentningslov

Pr. e-mail den 4. november 2004 har Slots- og Ejendomsstyrelsen modtaget udkast til ny tilbudsindhentningslov.

I lyset af den relativt korte høringsfrist følger hér styrelsens bemærkninger i oversigtsform:

§ 11:

Det bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt kun at tillade forhandling med op til tre tilbudsgivere.

Forslaget synes at bygge på dén forudsætning, at det fjerdebedste tilbud altid vil være så meget dårligere end det/de bedste bud, at en forhandling reelt vil være på skrømt. Det er vel ikke nødvendigvis tilfældet.

De tilbudsgivere, der eventuelt ikke måske ønske at anvende ressourcer herpå, kan undlade at deltage i den forhandling, de er indbudt til.

Derfor bør det efter styrelsens opfattelse overlades til de enkelte udbydere at fastlægge det antal tilbudsgivere, der skal forhandles med. Udpegningen bør, som præciseret i bemærkningerne, selv sagt ske ud fra en rangordning af tilbudsgiverne, og de tilbudsgivere, der ikke indbydes til forhandling, skal have begrundelse herfor efter § 13, stk. 3, nr. 1.

§ 12:

Ved forhøjelse af beløbsgrænsen for indhentning af underhåndsbud bør det overvejes at forhøje grænsen vedrørende delarbejder forholdsmæssigt, jf. lovudkastets § 12, stk. 3, nr. 1. En sådan forhøjelse vil sikre en fortsat god overensstemmelse mellem de to bestemmelser.

Endvidere kan det overvejes at lade begge de nævnte beløbsgrænser indeksregulere.

Efter Slots- og Ejendomsstyrelsens opfattelse bør en bestemmelse svarende til tilbuds bekendtgørelsens § 13, stk. 4, nr. 9 (tilgrænsende byggeplads) indgå i den nye lov.

Uanset de bevismæssige vanskeligheder for udbyderen, jf. bemærkningerne til lovudkastet, kan bestemmelsen have et relevant anvendelsesområde i situationer, hvor det ikke er praktisk at gennemføre en egentlig licitation. Det vil i givet fald være op til den enkelte udbyder at overveje, om der foreligger den nødvendige dokumentation for, at der kan opnås en besparelse.

Endelig bemærkes, at Slots- og Ejendomsstyrelsen har haft stor gavn af Konkurrencestyrelsens vejledning vedrørende de nugældende regler og imødeser et tilsvarende bidrag til forståelsen og anvendelsen af den nye lov.

Med venlig hilsen

Nicolai Thorninger
Fuldmægtig

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Dok.nr. 39040

Ref.:USAUS

E-mail:us@fri.net.dk

19. november 2003

Att.: Peter Dethlefsen

Høring om forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Hermed følger FRI's bemærkninger til ovennævnte lovforslag:

Ad § 1 tk. 1: I det nye forslag har man ændret formulering fra "indhentning af tilbud på" og "for tildeling af ordren" til "kontrakter om": Den nuværende lovs formulering synes mere retvisende, idet der i Tilbudsloven fastsættes regler for indhentning og tildeling af tilbud ikke for kontraktens indgåelse. Man bør derfor overveje at beholde den eksisterende formulering.

Ad § 1 stk. 2: Bør der ikke henvises til direktivets art. 1, stk. 2, litra b)?

Stk. 3, nr. 3): Her har man ændret "tilbudsgivere" til "hovedentreprenører": Er det det man ønsker? Det kan jo give indtryk af, at total- og storentreprise ikke er omfattet af loven. Sidste del af nr. 3 burde strammes op sprogligt pga. de to gange anvendelse af ordene "omfattet af".

Ad § 6: "Rammeaftaler": Det foreslås, at man samler bestemmelserne om rammeaftaler til 1 paragraf.

Ad § 9: "Mindstekrav": I det virkelige liv fremgår det meget sjældent hvad udbyder finder er mindstekrav, hvilket er uhensigtsmæssigt. Det vil derfor være hensigtsmæssigt at indføje i bestemmelsen, at eventuelle mindstekrav skal anføres.

Ad § 13, stk. 2: Når man her har medtaget underhåndsbud i forhold til den nuværende lovs § 12 og bekendtgørelsens § 14, gælder annullering af underhåndsbud så også?

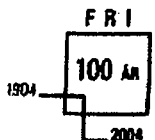
Ad bemærkningerne:

Side 6, pkt. 1, 3. afsnit: Der må menes 2002 og ikke 2003.

Generelt: Man indfører et for FRI nyt begreb "kvalitetskonkurrencer". Det er vel udbud efter tildelingskriteriet "økonomisk mest fordelagtige bud"

Med venlig hilsen

Ulla Sassarsson

Kristianiøgade 8
Postboks 2804
2100 København Ø
T: +45 35 25 37 37
F: +45 35 25 37 38
E: info@fri.net.dk
W: www.fri.net.dk

fra: Peter.Vestervig@uvm.dk
Sendt: 19. november 2004 16:00
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Cc: Jens.Hedegaard.Madsen@uvm.dk; Henrik.Koerber@uvm.dk;
Birgitte.Ammitzboell@uvm.dk; Charlotte.Tang@uvm.dk; Tove.Palm@uvm.dk
Emne: Svar på høring over udkast til (ny) lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Reference: 2004-3858-1

Til Konkurrencestyrelsen v/ Peter Dethlefsen

Konkurrencestyrelsen har med mail af 4. november 2004 bedt om eventuelle bemærkninger til udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren. Den nye lov skal erstatte den gældende tilbudslov. Ændringer i forhold til gældende regelsæt har bl.a. til formål at spare ressourcer i forbindelse med forhandlinger og i forbindelse med indhentning af bud, at skabe mere gennemsigtighed omkring ordretildelingen og at forenkle regelsættet ved at skrive reglerne fra den gældende tilbuds bekendtgørelse ind i tilbudsloven.

Loven gælder ifølge udkastet blandt andet for statslige og offentligretlige organer omfattet af udbudsdirektivet, og begrebet "bygge- og anlægsarbejder" i loven skal forstås i overensstemmelse med definitionen heraf i udbudsdirektivet. Bortset fra § 2, stk. 4, og § 7 gælder loven dog blandt andet ikke udbud, der skal følge reglerne i udbudsdirektivet.

For god ordens skyld skal meddeles, at ændringerne i regelsættet med udkastet til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren ikke giver Undervisningsministeriet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Peter Vestervig

Chefkonsulent Peter Vestervig
Undervisningsministeriet
Institutionsstyrelsen
Tilskudskontoret
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K

Tlf.: 3392 5000, Direkte Tlf.: 3392 5788
Fax: 3392 5567, E-mail: Peter.Vestervig@uvm.dk

Fra: Sven Petersen [svp@hts.dk]

Sendt: 19. november 2004 15:36

Til: Peter Dethlefsen (KS)

Emne: tilbudsloven

Denne mail er blevet scannet af <http://www.virus112.com>

HTS takker for det modtagne materiale og kan grundlæggende bakke op omkring det fremsendte lovforslag.

Som vi har fremført mange gange i utallige sammenhænge bør der dog efter vores opfattelse strammes op omkring reglerne for egne bud, der omtales side 5 i bemærkningerne til lovforslaget. Vi oplever gang på gang, at kommunernes og amternes egne bud er usaglige og at anvendelsen af konsulenter sker for lemfældigt (inhabilitetsproblemer). Derfor bør der arbejdes hen imod, at Finansministerets udbudscirkulære også gælder for kommuner og amter i relation til bygge og anlægsopgaver

Mvh
Sven Petersen
Advokat, LL.M
HTS-Interesseorganisationen
(Danish Chamber of Commerce)
Børsen, DK-1217 København K
Tlf. 72 25 55 19 (direkte) Fax 72 25 56 44
Mobiltf.: 40 98 41 71

Fra: TRM Lisbeth Sørensen [LS@TRM.dk]

Sendt: 22. november 2004 09:26

Til: Peter Dethlefsen (KS)

Cc: TRM Mail 1. Kontor

Emne: høringssvar - Udkast til forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Under henvisning til Konkurrencestyrelsens mail af 4. november 2004 om ovennævnte følger høringssvar fra Vejdirektoratet:

Indledningsvis bemærkes, at den foretagne sammenskrivning af bestemmelserne i den eksisterende tilbudslov og -bekendtgørelse har gjort regelsættet mere overskueligt og konsistent.

Sammenskrivningen forudsætter logisk, at regelsættet ikke specificeres i bekendtgørelsesform, idet der dog på nogle få områder er åbnet mulighed for, at økonomi- og erhvervsministeren kan gøre undtagelser eller fastsætte regler. Hertil bemærkes, at ønsket om at alle bestemmelser principielt skal være indeholdt i loven, kan gøre regelsættet mindre fleksibelt i forhold til den eksisterende ordning, hvor der administrativt har kunnet foretages løbende justeringer af bestemmelserne.

Uanset at der er tale om regulering under tærskelværdien for EU-udbudsdirektivet, finder Vejdirektoratet det mest hensigtsmæssigt, at begreber, der anvendes i direktivet, så vidt muligt benyttes med samme indhold i tilbudsloven.

Vejdirektoratet har følgende konkrete bemærkninger til udkastet:

Ad § 5, stk. 2 og 3. I henhold til stk. 2 (offentlig licitation) skal tilbudsgiverens "eventuelle mindstekrav vedrørende tekniske og økonomiske kvalifikationer" angives i udbudsannoncen, medens det i henhold til stk. 3 (begrænset licitation) er tilbudsgiverens "egenskaber vedrørende økonomisk og teknisk formåen" der skal angives i annoncen.

Terminologien - og dermed *egnethedsvurderingen* - bør være ens for de to typer licitation. I artikel 44-48 i det nye udbudsdirektiv (2004/18) henvises der til *kriterier* for eller *mindstekrav* (mindstekriterier) til tilbudsgivers *økonomisk og teknisk formåen*. Denne terminologi er mere konsistent og bør - eventuelt i tillempt form - anvendes i begge tilfælde (svarende til den gældende bestemmelse i § 7, stk. 2, i tilbudsbekendtgørelsen for så vidt angår begrænset licitation).

Ad § 6. Bestemmelsen "Udbyder kan anmode virksomheden om at supplere sit tilbud til brug for kontrakten" foreslås erstattet af en formulering svarende til artikel 32, stk. 3, i det nye udbudsdirektiv, der mere præcist angiver "spillerummet" for justeringer: "Udbyder kan anmode virksomheden om at komplettere sit tilbud i forbindelse med kontraktindgåelsen".

Der er ikke fastsat noget maksimum for rammeaftalers varighed. Bør vel fastsættes til 4 år - svarende til den eksisterende tilbudsbekendtgørelse og det nye udbudsdirektiv.

Ad § 9. Bestemmelsen om alternative tilbud er principielt det *omvendte* af bestemmelsen i det nye udbudsdirektiv (artikel 24), der forudsætter, at udbyderen tager positivt stilling til, om han vil acceptere alternative tilbud, og at alternative tilbud - i overensstemmelse hermed - kun kan tages i betragtning, hvis det er angivet i udbudsannoncen.

Endvidere er det ikke korrekt at angive, at udbyderen "kan" tage hensyn til alternative tilbud, der opfylder mindstekravene. Han *skal* vel tage hensyn til disse, jf. klagenævnspraksis.

Ad udelukkelsesgrunde. Den eksisterende tilbudsbekendtgørelse indeholder bestemmelser om udelukkelsesgrunde. Disse bør vel medtages i loven.

Med venlig hilsen

Lisbeth Sørensen, ls@trm.dk, tlf. 3392 3492

Trafikministeriet

Frederiksholms Kanal 27

DK-1220 København K

Tlf. +45 3392 3355

www.trm.dk

Vores j.nr.: 031-3

Deres ref.:

This footnote confirms that this email message has been swept by
MIMESweeper for the presence of computer viruses.

www.mimesweeper.com

Fra:
Sendt:
Til:
Emne:

Gunna Kunckel [GK@realkredtraadet.dk]
19. november 2004 13:54
Peter Dethlefsen (KS)
Tilbud i bygge- og anlægssektoren

Peter Dethlefsen
Konkurrencestyrelsen

19. november 2004
C 400 - gk

Udkast til forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Konkurrencestyrelsen sendte den 4. ds. udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren i høring med frist den 22. november 2004.

Det skal i den forbindelse meddeles, at Realkreditrådet ikke har bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Gunna Kunckel
Kontorchef
Realkreditrådet
Zieglers Gaard
Nybrogade 12
1203 København K
Tlf: 3312 4811 - Fax: 3332 9017
Direkte tlf.: 3373 0163
E-mail: gk@realkredtraadet.dk

Peter Dethlefsen
Konkurrencestyrelsen

BAC

Beskæftigelsesministeriets
AdministrationsCenter
Landskronagade 33
2100 København Ø
Tlf. 70 25 14 24
Fax 70 25 14 34
bac@bac.bm.dk
www.bac.bm.dk
CVR nr. 10172748

18. november 2004

Bemærkninger til udkast til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

Konkurrencestyrelsen har i mail af 4. november bedt om bemærkninger til udkastet til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren.

Beskæftigelsesministeriet ser positivt på ændringerne, der hovedsagligt præciserer reglerne og i denne præcisering sikre en tilpasning til EU's udbudsdirektiv.

Vores sag
869-0002

Jeres sag

Bilag

I udkastet er udbyder begrænset til at indhente maksimalt 4 underhåndsbud (§ 12) samt begrænset til at kunne forhandle med 3 tilbudsgivere ved licitation (§ 11). Begrænsningen i antallet vil spare ressourcer for såvel tilbudsgiver som udbyder. Man kunne dog ønske at grænsen ikke var absolut, således at det var muligt at øge såvel antallet af forhandlingspartnere som underhåndsbud, hvis særlige omstændigheder gør sig gældende. Det kunne eksempelvis være mistanken om karteldannelse eller at fire bud blev vurderet meget ens mht. til pris og kvalitet.

I det nye udbudsdirektiv er indført en bestemmelse (art. 53), der præcisere gældende ret, således at ordregiver kan tage såvel sociale som miljømæssige hensyn ved tildeling af kontrakt. Den nye tilbudslov bør indeholde en lignende præcisering, således at der også på dette område kan stilles sociale og miljømæssige klausuler.

Beskæftigelsesministeriet skal dog særligt påpege den uklarhed, der med udkastet til den ny lovs § 4 og 6 opstår omkring anvendelsen af rammeaftaler.

I udkastets § 6 begrænses rammeaftaler til at kunne indgås mellem én udbyder og én leverandør, med mindre aftalen indgås i overensstemmelse med udbudsdirektivet. Udbudsdirektivet giver netop mulighed for at der kan være såvel flere udbydere som leverandører.

Med det nye direktiv udvides mulighederne og der ligges op til en øget anvendelse af rammekontrakter. Direktivet giver bl.a. mulighed for at ramme-

BAC er Beskæftigelsesministeriets administrative fællesskab. BAC leverer og udvikler services inden for områderne økonomiforvaltning, lønadministration, indkøb, udbud, særlige forvaltningsområder, controlling samt overordnede tilsynsopgaver for Beskæftigelsesministeriet

aftaler kan følges op med konkrete tilbud, der kan anvendes dynamiske indkøbssystemer og elektronisk auktioner.

På den baggrund virker udkastets til nye § 4 og 6 både forvirrende og uensigtsmæssig.

Med venlig hilsen

Johanne Boelskov

Fra: Nielsen, Heidi Hilfling [HHN@vtu.dk]
Sendt: 22. november 2004 13:38
Til: Peter Dethlefsen (KS)
Cc: 'll@s-fou.dk'; 'jh@s-fou.dk'
Emne: Tilbudsloven: Præcisering af lovbemærkninger

Kære Peter Dethlefsen

Med henvisning til Konkurrencestyrelsens e-post af 4. november 2004 vedrørende ovenstående skal Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling meddele, at vi ingen bemærkninger har hertil.

Med venlig hilsen
Heidi Hilfling Nielsen

Heidi Hilfling Nielsen
Kontorfuldmægtig, sekretær for kontorchefen

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Juridisk Administrativt Kontor
Bredgade 43, 1260 København K

E-post: hhn@vtu.dk - Tlf.: 3392 9896 - Fax: 3311 8047

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V.

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

7. december 2004

Høring over forslag til lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren

JHE/ J.nr. B-5230-31

Ved E-mail af 4. november har Konkurrencestyrelsen sendt udkast til forslag til ny lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren i høring med anmodning om at måtte modtage eventuelle bemærkninger inden den 22. november 2004.

Det foreligger i den forbindelse oplyst, at den gældende bekendtgørelse nr. 595 af 9. juli 2002 om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren vil blive samtidig med ikrafttræden af den nye tilbudslov.

Idet man beklager den sene besvarelse skal Socialministeriet til det fremsendte udkast anføre følgende bemærkninger:

1. Bemyndigelsesbestemmelser i udkast til forslag til ny tilbudslov

Den foreslåede nye tilbudslov indeholder i § 5, stk. 4, 5. pkt., en bemyndigelse til økonomi- og erhvervsministeren til at fastsætte regler, der begrænser adgangen til at anvende begrænset udbud uden forudgående prækvalifikation. Endvidere indeholder udkastet i § 12, stk. 5, en bemyndigelse til økonomi- og erhvervsministeren til at undtage bestemte kategorier af udbydere fra reglerne i § 12, stk. 2 (om at der som hovedregel kun kan indhentes 3 underhåndsbud), og § 12, stk. 3.

Herudover ophæves bemyndigelsen til socialministeren (by- og boligministeren) i § 3 i den gældende tilbudslov til at fastsætte regler om anvendelse af licitation, om fremgangsmåden ved begrænset udbud, om adgangen til at indhente underhåndsbud, om udvælgelse af tilbudsgivere, om valg af tildelingskriterier samt adgangen til at forhandle.

Det kan imidlertid ikke afvises, at der vil kunne opstå situationer, hvor der vil være behov for at fastsætte særregler for det støttede byggeri eller byfornyelsen.

Socialministeriet finder under henvisning hertil, at der skal være hjemmel i tilbudsloven til, at socialministeren kan fastsætte særlige supplerende regler i relation til almenboligloven vedrørende udbud, herunder ikke mindst vedrø-

rende adgangen til at indhente underhåndsbud, på det støttede byggeris område samt i relation til byfornyelse, herunder betingelser for eget arbejde.

2. Klagenævnet for Udbud – tillægelse af kompetence

I henhold til § 18 i tilbudsbekendtgørelsen kan spørgsmål om overtrædelse af bestemmelserne i tilbudsbekendtgørelsen indbringes for Klagenævnet for Udbud, jf. lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren § 13.

Ikrafttræden af ny tilbudslov/ophævelse af tilbudsbekendtgørelsen medfører, at ovennævnte bestemmelse erstattes af foreslået § 14 i udkast til ny tilbudslov. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”§ 14. Enhver, der har en retlig interesse heri eller i øvrigt er tillagt klageadgang efter lov om Klagenævnet for Udbud, kan indbringe spørgsmål om overtrædelse af bestemmelser i nærværende lov og regler udstedt i medfør heraf for Klagenævnet for Udbud.”

Dette vil indebære, at overtrædelser af bestemmelser om udbud fastsat i medfør af anden lovgivning, jf. 3. ovenfor, ikke vil kunne indbringes for Klagenævnet for Udbud, medmindre der i den ny tilbudslov indsættes en bestemmelse herom.

Under henvisning hertil skal Socialministeriet herved anmode Konkurrencestyrelsen om til ovennævnte § 14 at tilføje et nyt stk. 2, hvorefter Klagenævnet for Udbud tillægges kompetence til også at behandle overtrædelser af udbudsbestemmelser fastsat i medfør af almenboligloven og lov om byfornyelse og udvikling af byer.

3. Ophævelse af tilbudsbekendtgørelsen

3.1. Tilbudsbekendtgørelsens § 15

Tilbudsbekendtgørelsens § 15 indeholder en række supplerende regler for byggearbejder, herunder servicearealer, der udføres med offentlig støtte efter almenboligloven.

Det drejer sig først og fremmest om, at anvendelsen af underhåndsbud skal godkendes af kommunalbestyrelse eller amtsråd. Herudover drejer det sig i § 15, stk. 2, om, at der ved byggearbejder, der udføres med henblik på forsøg, forskning eller udvikling, eller hvor entreprenøren påtager sig særlige opgaver i forbindelse med byggeriets planlægning eller gennemførelse, jf. 2.1.2. ovenfor, altid skal ske udbud af 60 pct. af arbejderne. Endelig indeholder § 15, stk. 3, en bestemmelse, hvorefter bestemmelsen i stk. 2, nr. 1, kan fraviges, hvis udbyder har opnået Socialministeriets (Erhvervs- og Boligstyrelsens) godkendelse af byggearbejderne som et forsøgs-, forsknings- eller udviklingsprojekt.

I forbindelse med indhentning af underhåndsbud indeholder bestemmelsen således en række centrale præciseringer, som der fortsat vil være behov for.

Socialministeriet skal på denne baggrund meddele, at der – i forbindelse med tilbudsbekendtgørelsens ophævelse – i kapitel 6 i bekendtgørelse nr. 500 af 20. juni 2002 om støtte til almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 187 af 22. marts 2004 indføjes en ny bestemmelse, der indeholder præciseringer i forbindelse med indhentning af underhåndsbud, svarende til tilbudsbekendtgørelsens § 15. Der vurderes ikke at være behov for en tilsvarende bestemmelse, for så vidt angår byfornyelse.

3.2. Tilbudsbekendtgørelsens §§ 4, 5, 6, 16 og 17 samt § 13, stk. 4, nr. 6, § 13, stk. 4, nr. 8, og § 13, stk. 4, nr. 9.

Socialministeriet tager ophævelsen af ovennævnte bestemmelser til efterretning og kan i den forbindelse oplyse, at disse ikke vil blive erstattet af tilsvarende bestemmelser i støttebekendtgørelserne for alment byggeri og byfornyelse.

Med venlig hilsen

Jens Hartmann Eisling

Socialministeriet
C/O Erhvervs- og Byggestyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Dato: 5. oktober 2004 /TBK j.nr.:

Høring vedr. lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Forsøg med udbud af rammeaftaler i alment byggeri)

Københavns Kommune er enig i, at der er et meget stort behov for at fremme produktiviteten og effektiviteten i byggeriet. Derfor finder kommunen, at det er positivt, at staten nu forsøger at skabe et udbud af konceptbyggeri.

For København er det imidlertid afgørende, at målsætninger i den københavnske boligpolitik kan opfyldes - også ved rammeudbud.

Det er et centralt mål i kommunens boligpolitik, at almene boliger kan opføres sammen med andre ejerformer, gerne i det samme byggeri (og på samme grund). Derfor er det helt afgørende, at de private bygherrer har en økonomisk interesse i at bygge almene boliger sammen med andre ejerformer. Det fremstår meget usikkert, om private bygherrer vil finde det attraktivt at udnytte resultatet af et kommende rammeudbud. Ved at tillade almene boligorganisationer at opføre private ejerboliger efter et regelsæt svarende til det, der gælder for andelsboliger vil rammeudbud derimod kunne forenes med blandet byggeri.

Det er endnu uklart, hvordan kommunens krav til byggeriets indretning sikres, eksempelvis tidssvarende store familieegnede boliger med altaner, niveaufri adgang fra begge facader til henholdsvis gade og friarealer og eventuelle krav om indretning af butikker eller institutioner i stueetagen. Det må ikke mindst understreges, at Københavns Kommune forventer at stille de samme høje krav til æstetik (ikke mindst i forhold til omgivelserne) og funktionalitet, som til øvrigt byggeri. Det må ikke mindst fremhæves, at det er helt afgørende, at byggekoncepterne passer til Københavns behov for større etagebyggeri.

Københavns Kommune forventer fortsat at kunne stille krav til driftsherrerne, f.eks. for at sikre en fleksibel udlejning, men det er efter det foreliggende usikkert, hvordan dette skal indpasses i rammeudbud.

Københavns Kommune kan ikke tilslutte sig, at den lokale tilpasning - tilpasning af byggekonceptet til lokale forhold, selve byggegrunden mv. - skal ligge 10 % under den gennemsnitlige anskaffelsessum for alment byggeri. Denne grænse er for snæver og tilfældig, bl.a. fordi mange grunde

**Økonomiforvaltning
8. kontor**

Rådhuset
1599 København
V

Telefon
33 66 33 66

Direkte telefon
33 66 26 72

Telefax
33 66 70 23

E-mail
tbk@okf.kk.dk